

**UNIVERZITET U SARAJEVU
FAKULTET ISLAMSКИH НАUKA**

NASTAVNI PLAN I PROGRAM I CIKLUSA STUDIJA

Studijski program za *Imame, hatibe i muallime*

Oktobar 2023. godine

Ovaj program počiva na uvjerenju da su imam i njegova lokalna zajednica (džemat) temeljno obilježje organizacije Islamske zajednice u BiH i neupitna jezgra njene ukupne organizacione strukture. Ciljevi studija su: a) Osigurati cjelovito vjersko, intelektualno, moralno, društveno i kulturno obrazovanje i odgoj budućih imama, hatiba i muallima; b) Osposobiti ih za primjenu stečenih znanja u konkretnim životnim okolnostima; i c) Stjecanje znanja i sposobnosti kojim bi se doprinijelo da imami, hatibi, muallimi i muallime budu vođe i uzori u svojim zajednicama ali i izvan njih. Studij zadržava svoju naučno-humanističku narav, ali je više strukovni nego akademski, usmjeren na savladavanje aplikativnih znanja i vještina, senzibilan za praktične vjerske, duhovne, kulturne i društvene potrebe vjernika i Islamske zajednice, te za njihove bosanskohercegovačke te evropske posebnosti. Dakle, studij je zasnovan na binarnom modelu s fokusom na primjenjena znanja i, kao takav, neposredno odgovara na zahtjeve struke, a ne nauke; razvija prije svega funkcionalna znanja, vještine te opšte i profesionalne, prije svega generičke, kompetencije. Na studiju se posebna pažnja posvećuje izučavanju fundamentalnih mjerodavnih tekstova, tradicionalnih i savremenih, iz područja hanefijskog fikha, maturidijskog akaida, tefsira i hadisa. Studij traje šest semestara, a upisivali bi ga samo svršenci medresa. Svršenik ovog studija stiče stručni naziv: bachelor imameta, hatabeta i ta'lima.

Na kraju studijskog programa za obrazovanje imama, hatiba i muallima student će moći:

1. adekvatno razumijevati i koristiti temeljnu terminologiju iz islamskih nauka;
2. razumijevati i interpretirati tedžvidska pravila, pravilno učiti Kur'an i druge njemu samostalno i odgovorno poučavati;
3. stručno izložiti različita razumijevanja osnovnih izvora islama, posebno iz perspektive hanefijsko-maturidijske tradicije i adekvatno ih prezentirati u džematu-zajednici;
4. izložiti različita stajališta o glavnim temama iz područja tefsira, hadisa, akaida, fikha, uporednih religija, islamske etike, religijske pedagogije, religijske psihologije i studija islamske civilizacije;
5. predstaviti najznačajnije događaje, institucije i ličnosti iz povijesti islama;
6. izložiti povijesni razvoj i utjecaj najpoznatijih škola akaida, tefsira, hadisa i fikha, te derviških redova i kultura koje su se razvijale na prostoru Bosne i Hercegovine;
7. interpretirati i primijeniti temeljna doktrinarna, etička i socijalna učenja islama;
8. primijeniti osnovne pedagoško-psihološke i didaktičko-metodičke spoznaje i izvoditi kreativnu savremenu mektepsku nastavu;
9. izvršavati imamske i hatipske poslove;
10. analizirati vlastitu religioznost, kontekstualizirati teološka učenja i prepoznavati savremene oblike religijskog života;
11. razviti kvalitetnu komunikaciju s drugima, raditi u timovima te prihvatati druge i drugačije;
12. samostalno i odgovorno islamski djelovati i razvijati religijski život u džematu- zajednici;
13. pokazati sposobnost razumijevanja i komunikacije na dva strana jezika (arapski i engleski jezik) na osnovnom nivou.

TABELARNI PRIKAZ PREDMETA NA STUDIJSKOM PROGRAMU ZA IMAME, HATIBE I MUALLIME

I SEMESTAR		ŠIFRA	SATI	ECTS (praksa)	ECTS (ukupno)
			20		30
1.	Učenje Kur'ana (Kiraet) I	INKI 3101	1+1+1		5
2.	Uvod u tefsir	INTE 3106	2+0+1		5
3.	Uvod u osnove islamskog vjerovanja	INAK 3101	2+0+1		5
4.	Uvod u šerijatsko pravo	INFI 3107	2+0+1		5
5.	Uvod u metodologiju istraživanja	INOP 3101	2+1+1		5
6.	Arapski jezik I	INAR 3105	2+2+1		5
II SEMESTAR			21		30
1.	Učenje Kur'ana (Kiraet) II	INKI 3102	1+1+1		4
2.	Terminologija hadisa	INHA 3101	2+0+1		4
3.	Tematski tefsir I	INTE 3107	2+0+1		4
4.	Uvod u izučavanje kelama	INAK 3108	2+1+1		5
5.	Životopis Muhammeda, a.s. (Sira)	INHA 3105	2+0+1		4
6.	Arapski jezik II	INAR 3106	2+2+1		4
7.	Imamsko-mualimska praksa I	INIM 3104	0+0+1		5
III SEMESTAR			23	3	30
1.	Učenje Kur'ana (Kiraet) III	INKI 3203	2+0+1		4
2.	Dimenzije sunneta	INHA 3202	2+0+1		4
3.	Islamsko obredoslovlje (Ibadat) I	INFI 3202	2+0+1		4
4.	Pedagogija	INRP 3201	2+1+1		4
5.	Ahlak	INIF 3207	2+0+1		4
6.	Arapski jezik III	INAR 3207	2+2+1		4
7.	Engleski jezik	INOP3206	1+1+1		2
8.	Imam i društvo (praktikum)	INIM 3208	1+1+1	3	4
IV SEMESTAR			22	2	30
1.	Učenje Kur'ana (Kiraet) IV	INKI 3204	2+0+2		4
2.	Islamsko obredoslovlje (Ibadat) II	INFI 3203	2+0+1		4
3.	Uvod u studije islamske civilizacije	INIC 3201	2+0+1		4

4.	Imamet	INIM 3201	2+0+1	2	4
5.	Uvod u psihologiju	INRP 3202	2+1+1		5
6.	Engleski jezik za imame (ili neki drugi evropski jezik)	INOP 3202	2+1+1		4
7.	Imamsko-muallimska praksa II	INIM 3205	0+0+1		5

V SEMESTAR

23

6

30

1.	Savremene akademske teme	INAK 3309	2+0+1		4
2.	Šerijatsko personalno pravo	INFI 3304	2+1+1		5
3.	Historija islamske civilizacije do 1700.	INIC 3302	2+1+1		5
4.	Hatabet i vaz	INIM 3302	2+0+1	2	4
5.	Metodika vjerske nastave I	INRP 3303	2+0+1	2	4
6.	Menadžment neprofitnih organizacija	INIM 3309	1+1+1	2	4
7.	Izborni predmet	IN_04_	2+0+1		4

VI SEMESTAR

21

9

30

1.	Šerijatsko građansko i vakufsko pravo	INFI 3305	2+0+1		4
2.	Historija BiH i institucije IZ u BiH	INIC 3304	2+1+1		5
3.	Islamska misija (Da'va)	INIM 3303	2+0+1	2	4
4.	Historija islamske civilizacije nakon 1700.	INIC 3303	2+1+1		4
5.	Judaizam i kršćanstvo	INAK 3306	2+0+1		4
6.	Metodika vjerske nastave II	INRP 3304	2+0+1	2	4
7.	Imamsko-muallimska praksa III	INIM 3306	0+0+1	5	5

ZAJEDNIČKI IZBORNI PREDMETI¹

ŠIFRA

SATI

ECTS
(praksa)

ECTS
(ukupno)

1.	Domski odgoj	INRP 0419	2+0+1		4
2.	Edukometrija	INRP 0420	2+0+1		4
3.	Filozofija kulture	INIF 0409	2+0+1		5
4.	Hadiski tekstovi	INHA 0408	2+0+1		5
5.	Historija kur'anskoga teksta	INTE 0411	2+0+1		5
6.	Historija Osmanske države	INIC 0408	2+0+1		5
7.	Islamska kultura na Balkanu	INIC 0409	2+0+1		5
8.	Islamske institucije	INIC 0410	2+0+1		5

¹ Silabus zajedničkih izbornih predmeta se nalaze u dokumentu Nastavni plan i program I ciklusa studija Studijski program *Islamske teologije*.

9.	Kiraet V	INKI 0405	2+0+1	5
10.	Konverzacija na arapskom jeziku	INAR 0408	2+0+1	5
11.	Kur'anski pravopis	INKI 0406	2+0+1	5
12.	Metodologija pronalaženja i evaluacije hadisa	INHA 0409	2+0+1	5
13.	Normativni hadisi	INHA 0410	2+0+1	5
14.	Pedagoška komunikologija	INRP 0421	2+0+1	4
15.	Pedagoško djelovanje Muhammeda, a.s.	INHA 0411	2+0+1	5
17.	Povijest tumačenja Kur'ana u BiH	INTE 0412	2+0+1	5
18.	Pregled ranog muslimanskog mišljenja	INAK 0411	2+0+1	5
19.	Pregled učenja tesavvufa	INAK 0412	2+0+1	5
20.	Religija i pravo	INFI 0410	2+0+1	5
21.	Savremeni religijski pokreti	INAK 0413	2+0+1	5
22.	Socijalna psihologija	INRP 0422	2+0+1	5
23.	Studije genocida	INIC 0411	2+0+1	5
24.	Školska pedagogija	INRP 0423	2+0+1	4
25.	Tematski tefsir II	INTE 0413	2+0+1	5
26.	Tradicijske odgojne teme	INHA 0412	2+0+1	5
27.	Učenje judaizma i kršćanstva	INAK 0406	2+1+0	5
28.	Uvod u arabistiku	INAR 0409	2+0+1	5
29.	Predmeti sa drugih studijskih programa			
30.	Predmeti sa drugih fakulteta/univerziteta po odluci Komisije za priznavanje i Vijeća			

Šifra predmeta: INKI 3101	Naziv predmeta: Učenje Kur'ana (Kiraet) I		
Ciklus: I	Godina: 1	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 15 Vježbe: 15 Seminar: 15		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	1. Poznavanje i praktičan izgovor arapskih harfova; 2. Tečno učenje Kur'ana prema Hafsovom rivajetu.		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Teorijsko i praktično usavršavanje studenata u oblasti učenja Kur'ana; Upoznavanje studenata sa metodologijom tedžvidske nauke.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u tedžvidsku nauku (definicija, ciljevi, znanstveno utemeljenje, šerijatski status, oblasti izučavanja i dr.). 2. Melodioznost i ritamski nivoi u kiraetu. 3. Značenje termina: kiraet, rivajet, tarik, vedžh i tilavet; biografija imama Asima b. Ebi En-Nedžuda; biografija Hafsa b. Sulejmana. 4. Kur'anski konsonanti – tvorba vokala i grlenih konsonanata. 5. Artikulacija preostalih konsonanata; nazalizacija. 6. Svojstva konsonanata; realizacija kalkale. 7. Pravila u vezi s krupnim i tankim izgovorom konsonanata; artikulacija konsonanta <i>l i r</i>. 8. Rekapitulacija/test. 9. Definicija idgama – podjela, vrste i način realizacije. 10. Pravila u vezi s artikulacijom konsonanta <i>n</i> i nunacije (<i>nun sakin i tenvin</i>). 11. Pravila u vezi s artikulacijom konsonanta <i>m</i> (<i>mim sakin</i>). 12. Dužine – definicija, podjela i način realizacije. 13. Specifična pravila/termini u Hafsovom predanju. 14. Pravila u vezi s Istiazom i Besmelom. 15. Rekapitulacija svih oblasti. 		
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Poznavanje teorije tedžvida prema Hafsovom rivajetu; hifz prvih deset stranica Kur'ana.</p> <p><i>Vještine:</i> Korektan izgovor arapskih harfova i praktična realizacija svih tedžvidskih pravila prema Hafsovom rivajetu; tečno učenje Kur'ana prema Hafsovom rivajetu uz primjenu svih tedžvidskih pravila.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Mogućnost teorijskog objašnjenja i praktične demonstracije obrađenih tedžvidskih pravila.</p>		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja: 50% Vježbe: 50%		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Teorija: pismena provjera (test) Praktična primjena: usmena provjera.		
Literatura:	<i>Obavezna:</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dževad Šošić, <i>Tedžvid – Komentar Džezerije</i>, El-Kalem i FIN, Sarajevo, 2019. 		

	<p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none">1. Fadil Fazlić: <i>Tedžvid I – Pravila o učenju Kur'ana</i>, a. š., El-Kalem i FIN, Sarajevo, 1997.,2. Abdul-Aziz Drkić, <i>Tedžvid – Predajni putevi Hafsovog rivajeta</i>, FIN, Sarajevo, 2017.
--	---

Šifra predmeta: INTE 3106	Naziv predmeta: Uvod u tefsir		
Ciklus: I	Godina: 1	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i isaradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Predočiti glavne informacije o formi i sadržaju Kur'ana; prezentirati značenja tefsirske terminologije i njihovu tefsirsku ulogu u otkrivanju značenja kur'anskog teksta; definirati glavne tefsirske termine u njihovom unutarnjem suodnosu i njihovo pozicioniranje unutar povijesnog konteksta škola tumačenja Kur'ana.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. sedmica: Definicija Kur'ana 2. sedmica: Objava Kur'ana 3. sedmica: Forma Kur'ana 4. sedmica: Historija Kur'ana 5. sedmica: Sedam harfova Kur'ana 6. sedmica: Kiraeti Kur'ana 7. sedmica: Podjela Kur'ana na mekkanska i medinska ajeta i sure 8. sedmica: Prvi parcijalni ispit 9. sedmica: Jezik i stil Kur'ana 10. sedmica: Povodi Objave Kur'ana 11. sedmica: Tefsirska podjela ajeta Kur'ana 12. sedmica: Derogirani i derogirajući ajeti 13. sedmica: Metode tumačenja Kur'ana 14. sedmica: I'džaz Kur'ana 15. sedmica: Rezime i verifikacija prisustva studenata. 		
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> studenti stiču uvid u značenje najvažnijih termina iz područja tefsira i stiču temeljna znanja o formi i sadržaju Kur'ana.</p> <p><i>Vještine:</i> razvijaju sposobnost da procijene značaj tefsirske terminologije i njezine uloge u tumačenju Kur'ana.</p> <p><i>Kompetencije:</i> stiču kompetenciju da definiraju najvažnije tefsirske termine; da opišu formu i sadržaj Kur'ana; da ispravno shvate i pravilno razumiju sadržaje Kur'ana.</p>		
Metode izvođenja nastave:	predavanje, prezentacije, prevođenje i analize tefsirskih termina		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<p>Redovni:</p> <p>Prva parcijala 50 bodova;</p> <p>Završni ispit: 50 bodova</p> <p>Vanredni:</p> <p>Prva parcijala: 50 bodova;</p> <p>Završni ispit: 50 bodova.</p>		
Literatura:	<i>Obavezna:</i>		

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prof. dr. Enes Karić, <i>Uvod u tefsirske znanosti</i>, Islamski teološki fakultet, Sarajevo, 1988. (str. 15-152; 177-182) 2. Dželaluddin Sujuti, <i>Itqan</i>, I dio, preveo s arapskog Almir Fatić, Sova Publishing, Sarajevo, 2012. (str. 34-38). <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prof. dr. Džemal Latić, <i>Terminologija tefsira</i>, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2005. 2. Dželaluddin Sujuti, <i>Itqan</i>, I dio, preveo s arapskog Almir Fatić, Sova Publishing, Sarajevo, 2012. 3. Nerkez Smailagić, <i>Uvod u Kur'an</i>, Zagreb, 1975. 4. Mehmed Handžić, <i>Uvod u tefsirsku i hadisku nauku</i>, Sarajevo, 1973. 5. Muhamed Tufo, <i>Temeljite tefsirske nauke</i>, reprint izdanje, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2004. 6. Jusuf Ramić, <i>Povodi objave</i>, Sarajevo, 1984. Muhamed Tufo, <i>Temeljite tefsirske nauke</i>, reprint izdanje, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2004. 7. Jusuf Ramić, <i>Povodi objave Kur'ana</i>, Sarajevo, 1984.
--	---

Šifra predmeta: INAK 3101		Naziv predmeta: Uvod u osnove islamskog vjerovanja	
Ciklus: I	Godina: 1	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i isaradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:			
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je ponuditi pregled tradicionalnoga obrasca islamskoga vjerovanja kroz osnovnu analizu imanskih i islamskih šarti (vjera u Uzvišenog Allaha, u meleke, u objavljene Božije knjige, u Božije poslanike, u Kijametski dan i kada i kader, te svjedočenje, obavljanje namaza, davanje zekata, post i hadž).		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	1. sedmica „Pregled klasične i savremene akadiske literature“ 2. sedmica „Uvod u osnovnu terminologiju: vjera, vjerovanje, religija, obred“ 3. sedmica „Dimenzije vjere“ 4. sedmica „Vjerovanje u uzvišenoga Allaha“ 5. sedmica „Vjerovanje u Božije meleke“ 6. sedmica „Vjerovanje u Božije knjige“ 7. sedmica „Vjerovanje u Božije poslanike“ 8. sedmica „Vjerovanje u Posljednji dan“ 9. sedmica „Vjerovanje u sudbinu (<i>qadar</i>)“ 10. sedmica Test 11. sedmica „Svjedočenje“ 12. sedmica		

	<p>„Namaz“</p> <p>13. sedmica</p> <p>„Zekat“</p> <p>14. sedmica</p> <p>„Post“</p> <p>15. sedmica</p> <p>„Hadž“</p>
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Polaganjem ovoga predmeta svršenici će: a) steći znanje o krucijalnim teološkim pojmovima b) steći bazična znanja i mogućnost osnovnog teološkog razviđanja imanskih i islamskih šarti.</p> <p><i>Vještine:</i> Polaganjem ovoga predmeta svršenici Fakulteta će biti u mogućnosti: a) adekvatno čitati osnovne akademske tekstove na našem jeziku; b) kompetentno razgovarati o temeljnim doktrinama religije islama sa džematlijama, predstavnicima medija, ali i pripadnicima drugih religijskih tradicija; c) moći detektirati nove oblike interpretiranja temelja i stubova religije islama.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Prilikom savladavanja tematike iz ovoga predmeta postižu se određene kompetencije za rad i u medijskom sektoru prilikom osnovnih predstavljanja temelja i stubova islama. Pored toga, stječu se i bazična znanja koja omogućavaju budućim imamima da podučavaju vjernike imanskim i islamskim šartima.</p>
Metode izvođenja nastave:	<p>1. eks katedra 35 %</p> <p>2. razgovor 30 %</p> <p>3. seminar 35 %</p>
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<p><i>Redovni studenti:</i></p> <p>1. aktivnost na času (prisustvovanje i vježbe) 20%</p> <p>2. Prvi parcijalni ispit 40%</p> <p>3. Drugi parcijalni ispit 40%</p> <p><i>Vanredni studenti:</i></p> <p>1. Prvi parcijalni ispit 50%</p> <p>2. Drugi parcijalni ispit 50%</p>
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <p>1. Rešid Hafizović, „Uvod“, <i>Teološki traktati 1 – O načelima islamske vjere</i>, Zenica, Bemust, 1996., str. 9.-26.</p> <p>2. Rešid Hafizović, „Bog u islamu“, <i>Teološki traktati 1 – O načelima islamske vjere</i>, Zenica, Bemust, 1996.</p> <p>3. Adem Abdullah en-Nuri, „El-Vahj – Objava“, <i>Islamska Misao</i>, VII/84., br. 70, str. 21.-25.</p>

	4. Adem Abdullah en-Nuri, „Odrednice i dosezanja poimanja vjerovjesništva“, <i>Islamska Misao</i>, VI/84, br. 69, str. 30.-39. 5. Nedžad Grabus, „Svi su vjerovjesnici sačuvani od grijeha“, u: Nedžad Grabus (ur.), <i>Savremene akaiidske teme</i>, 2005., str. 257-263. 6. Nedžad Grabus, „Jedan vjerovjesnik je bolji od svih evlija“, u: Nedžad Grabus (ur.), <i>Savremene akaiidske teme</i>, 2005., str. 275- 283. 7. Halid Buljina, „Determinizam i indeterminizam“, <i>Glasnik</i>. 8. Adnan Silajdžić, »Teološko tumačenje institucija islamskog vjerovanja«, u: Nedžad Grabus (ur.), <i>Savremene akaiidske teme</i>, 2005., str. 357-370. 9. Adnan Silajdžić, <i>40 hadisa sa komentarom</i>, Fakultet islamskih nauka i el-Kalem, Sarajevo, 2017., str. 41-68. 10. Adnan Silajdžić, O simboličkim značenjima zekata, u: Nedžad Grabus (ur.), <i>Savremene akaiidske teme</i>, 2005., str. 371-384. 11. Samir Beglerović, „’Abd al-Qādir al-Ġaylānī i derviški red kaderija, Sarajevo, Fakultet islamskih nauka i Hadži Sinanova tekija, 2009., str. 181-188; 210-217.; 263-81. 12. Orhan Jašić, „O religiji i religioznosti“, „Logos“VI/2 br. 2. 2014. str. 83-111. <i>Dopunska:</i> 1. Rešid Hafizović, <i>Teološki traktati 1: Osnovna načela islamske vjere</i>, Sarajevo, 1996. 2. Rešid Hafizović, <i>Stubovi islama i džihad</i>, Sarajevo, 2015. 3. Muhammed Hamidullah, <i>Uvod u islam</i>, El-Kalem, Sarajevo, 1977. 4. Seyyed Hossein Nasr, <i>Srce islama, trajne vrijednosti za čovječanstvo</i>, el-Kalem, Sarajevo, 2002.

Šifra predmeta: INFI 3107	Naziv predmeta: Uvod u šerijatsko pravo		
Ciklus: I	Godina: 1	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15		
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i isaradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Ciljevi predmeta:	a) Upoznati studente sa značenjem temeljnih pojmova islamske pravne nauke, kao što su: Šerijat, fikh, idžtihad i dr.; b) Elaborirati razvoj islamske pravne nauke i prakse, prema hrološkom kriteriju, od objave Kur'ana i poslaničkog perioda do savremenog doba; c) Analizirati faktore i okolnosti koje su utjecale na razvoj različitih pravnih škola u islamu, te njihove metodološke i druge osobenosti; d) Diskutirati promjene u pravnim sistemima muslimanskih zemalja do kojih je došlo uslijed procesa evropske kolonizacije i prihvatanja evropskih zakona, kodifikacije i reforme islamskog prava u 19. i 20. st.; e) Analizirati ključne teme metodologije islamskog prava (<i>usulu-l-fikh</i>), i to pravno pravilo (<i>hukm šer'i</i>), izvore prava (<i>edille šer'ijje</i>), pravni subjekt (<i>el-mahkumu 'alejhi</i>), originalno pravno zaključivanje (<i>idžtihad</i>), slijeđenje autoriteta u fikhu (<i>taklid</i>) i pravno mišljenje (<i>fetva</i>).		
Tematske jedinice:	1. Uvod u islamsku pravnu terminologiju. Karakteristike islamskog prava. Podjela islamskog prava. 2. Period objave Šerijata i period hulefai rašidina. 3. Period ranih škola šerijatskog prava. Fikh Imama Ebu Hanife. 4. Period klasičnih škola šerijatskog prava. Fikh imama Malika, Šafije i Ahmeda. 5. Period zaokruženja pravnog tumačenja i period slijeđenja pravnih škola (<i>taklid</i>). 6. Period recepcije stranih prava i pokušaja obnove islamske pravne misli 7. Kratak presjek historije šerijatskog prava u Bosni i Hercegovini. 8. Parcijalni ispit I 9. Šerijatskopravna norma (<i>el-hukmu-š-šer'i</i>) I 10. Šerijatskopravna norma (<i>el-hukmu-š-šer'i</i>) II 11. Izvori šerijatskog prava (<i>edille šer'ijje</i>) I 12. Izvori šerijatskog prava (<i>edille šer'ijje</i>) II 13. Originalno pravno zaključivanje (<i>idžtihad</i>), slijeđenje pravnih škola (<i>taklid</i>) 14. Pravno mišljenje (<i>fetva</i>) 15. Rezime i evaluacija.		
Ishodi učenja:	Studenti će nakon odslušanog i položenog predmeta biti u stanju da:		

	<p>a) definiraju ključne termine islamske pravne nauke, kao što su Šerijat, fikh, idžtihad i dr.;</p> <p>b) obrazlože historijski razvoj islamske pravne nauke i prakse i interpretiraju ključne karakteristike svake razvojne etape;</p> <p>c) razvrstaju kategoriju pravnog pravila (<i>hukm šer'i</i>) u podkategorije, definiraju ih i prepoznaju u konkretnim fetvama;</p> <p>c) objasne ulogu svakog pojedinog pravnog izvora u metodologiji islamskog prava i ilustriraju njihovu primjenu na primjeru konkretnih šerijatskih pravila (<i>ahkam šer'ijje</i>);</p> <p>d) prodiskutiraju o odnosu Šerijata, demokratije i temeljnih ljudskih prava.</p>
Metode izvođenja nastave:	- Predavanja; prezentacije; diskusije; radionice; tekstualne analize i dr.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<p><i>Redovni studenti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Aktivnost na predavanjima - 10 bodova - Seminarski rad – 20 bodova - Parcijalni ispit I – 35 bodova - Završni ispit (parcijalni ispit II) - 35 bodova - Konačna ocjena formira se sabiranjem rezultata iz svih navedenih oblika provjere znanja. <p><i>Vanredni studenti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Seminarski rad – 30 bodova - Parcijalni ispit I – 40 bodova - Završni ispit (parcijalni ispit II) - 40 bodova - Konačna ocjena formira se sabiranjem rezultata iz svih navedenih oblika provjere znanja.
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fikret Karčić, <i>Historija šerijatskog prava</i>, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2005., 298 str. 2. Nedim Begović, <i>Pravni tekstovi: odabrani izvori za historiju šerijatskog prava (skripta)</i>. 3. <i>Usuli-fikh (hrestomatija)</i>, priredio: Enes Ljevaković, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2005., str. 27-75, 111-264. 315-337, 347-370. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ibrahim Džananović, <i>Idžtihad u prva četiri stoljeća islama</i>, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 1999. 2. Mohammad Hashim Kamali, <i>Uvod u šerijatsko pravo</i>, prevela: Azra Mulović, CNS i El-Kalem, Sarajevo, 2015. 3. Fikret Karčić, <i>Društvenopravni aspekt islamskog reformizma</i>, Islamski teološki fakultet, Sarajevo, 1990. 4. Fikret Karčić, <i>Šerijatski sudovi u Jugoslaviji 1918.-1941.</i>, El-Kalem, Sarajevo. 5. Fikret Karčić, <i>Studije o šerijatskom pravu i institucijama</i>, El-Kalem i CNS, Sarajevo, 2011.

	6. Fikret Karčić, <i>Islamske teme i perspektive</i>, El-Kalem, Sarajevo, 2009. 7. Enes Durmišević, <i>Šerijatsko pravo i nauka šerijatskog prava u Bosni i Hercegovini u prvoj polovini XX stoljeća</i>, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2008. 8. Nedim Begović, <i>Doprinos Mehmeda Ali-ef. Ćerimovića šerijatsko-pravnoj nauci u BiH</i>, El-Kalem, Sarajevo, 2007. 9. Mohammad Hashim Kamali, <i>Principi islamske jurisprudencije</i>, preveo: Nedim Begović, CNS, Sarajevo, 2017. 10. Mehmed Handžić, "Predavanja iz usuli fikha", u: <i>Mehmed Handžić - Izabrana djela</i>, knjiga V: Studije iz šerijatskog prava, ur. Enes Karić, Ogledalo, Sarajevo, str. 499-602. 11. Enes Ljevaković, <i>Analogija (qiyas) u teorijskopравnim djelima Mustafe Ejubovića – Šejh Juje</i>, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2004. 12. Džasir Avde, <i>Intencije Šerijata kao filozofija islamskog prava: sistemski pristup</i>, preveo: Nedim Begović, CNS i El-Kalem, Sarajevo, 2009. 13. Mohammad Hashim Kamali, <i>Uvod u šerijatsko pravo</i>, prevela: Azra Mulović, CNS i El-Kalem, Sarajevo, 2015. 14. Ahmed er-Rejsuni, <i>Ciljevi Šerijata: Eš-Šatibijeva teorija</i>, preveo: Enes Ljevaković, El-Kalem i CNS, Sarajevo, 2009. 15. Mohammad Hashim Kamali i Jasser Auda, <i>Uvod u teoriju ciljeva Šerijata</i>, CNS, Sarajevo, 2015. 16. Muhammed el-Gazali, <i>Vjerovjesnikov Sunnet između šerijatskih pravnika i znanstvenika hadisa</i>, prijevod: Nermin Čanić (i dr.), Muftijstvo tuzlansko, Tuzla, 1998. 17. Tarik Ramadan, <i>Biti evropski musliman: izučavanje islamskih izvora u evropskom kontekstu</i>, prijevod: Fikret i Hamida Karčić, Udruženje ilmije Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, 2002. 18. Nedim Begović, "Kolektivni idžtihad", <i>Takvim za 2010.</i>, Rijaset Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, 2009., str. 67-80.

Šifra predmeta: INOP 3101		Naziv predmeta: Uvod u metodologiju istraživanja	
Ciklus: I	Godina:1	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Seminar: 15	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Predmet uvodi studente u metode istraživanja u islamskim naukama, tehniku pisanja seminarskih radova i izlaganja u Powerpointu.		
Tematske jedinice:	1. sedmica: Uvod u sadržaj predmeta; ključni pojmovi 2. sedmica: Izabrana referentna djela za istraživanje 3. sedmica: Metod tekstualne analize 4. sedmica: Historijski metod 5. sedmica: Komparativni metod 6. sedmica: Etnografski metod/istraživanje na terenu 7. sedmica: Bibliotečko istraživanje; elektronske baze podataka 8. sedmica: Izrada istraživačkog projekta 9. sedmica: Vrste naučno istraživačkih tekstova; struktura seminarskog rada 10. sedmica: Prikupljanje građe; pravljenje bilješki 11. sedmica: Sastavljanje bibliografije 12. sedmica: Citiranje; plagijarizam 13. sedmica: Jezik I stil; lektura I korektura 14. sedmica: Pisanje sažetaka 15. sedmica: Rekapitulacija		
Ishodi učenja:	<i>Znanje:</i> stjecanje znanja o metodama istraživanja u islamskim naukama i o pripremi i pisanju seminarskih radova. <i>Vještine:</i> primjena odgovarajućih metoda i kritičko korištenje literature pri izradi seminarskih radova; vještine korištenja biblioteka, citiranja, parafraziranja i jasnog pismenog izražavanja; prezentiranje seminarskog rada u Powerpointu. <i>Kompetencije:</i> Samostalno i uspješno pisanje seminarskih radova u islamskim, humanističkim I društvenim naukama.		
Metode izvođenja nastave:	1. Predavanja 60% 2. Bibliotečko istraživanje 25%		

	3. Prezentacije studenata 15%
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<ul style="list-style-type: none"> - Učešće u nastavi (za vanredne studente u konsultativnoj nastavi) 5%; - Esej 25%; - Izrada zadataka 10% - Parcijalni ispit 30% (gradivo iz prvih sedam sedmica); - Parcijalni ispit 30% (gradivo za drugih sedam sedmica); <p>Za prolaznu ocjenu nužno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja. Probijanje rokova biće sankcionirano oduzimanjem jednog boda za svaki dan kašnjenja.</p>
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fikret Karčić, <i>Metodi istraživanja u islamskim naukama: kratak uvod</i>, Sarajevo, El-Kalem, 2013/1434. 2. „Pravilnik o izradi i odbrani seminarskih radova (eseja) na Fakultetu islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu (opće odredbe)“ (za savladavanje vještine pisanja seminarskih radova). 3. Martha Boeglin, <i>Akademsko pisanje korak po korak: od haosa ideja do strukturisanog teksta</i>, Novi Sad, 2010. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prvi dio III poglavlja pod naslovom „Akademske radovi“ u: Srebren Dizdar, <i>Oblici i umijeća akademskog pisanja: Acribia et Scriptura Academica</i>, Sarajevo, University Press-izdanja Magistrat, 2015, str. 223-268 (sve do: „3.7 Završni diplomski rad: baccalauerat ili Bachelor degree thesis“). (za savladavanje vještine pisanje seminarskih radova) 2. Midhat Šamić, <i>Kako nastaje naučno djelo: uvod u metodologiju i tehniku naučnoistraživačkog rada – opći pristup</i>, IP Svjetlost, Sarajevo, 2003.

Šifra predmeta: INAR 3105		Naziv predmeta: Arapski jezik I	
Ciklus: I	Godina: 1	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 75 Predavanja: 30 Vježbe: 30 Lektorske vježbe: 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj ovog predmeta je usvajanje neophodnih fonetsko morfoloških zakonitosti arapskog jezika neophodnih za uspostavljanje osnovne komunikacije na arapskom jeziku.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Arapsko pismo i grafičko predstavljanje (latinična transkripcija i transliteracija). Grafija hemzeta. Spojeno i postojano hemze. 2. Vrste riječi. Određeni i neodređeni vid imena. Sunčeva i mjesečeva slova. 3. Padežni sistem u arapskom jeziku. Potpuna i nepotpuna deklinacija. 4. Osobnosti roda u arapskom jeziku. Kongruencija u rodu. 5. Zamjenice (podjela prema vrstama). Lične zamjenice. Pokazne zamjenice. Pokazna sintagma. 6. Broj u arapskom jeziku. Dvojina. Pravilna množina muškog i ženskog roda. Kongruencija u broju. 7. Uvod u imensku rečenicu. Sastavni dijelovi imenske rečenice. Vrste predikata imenske rečenice. 8. Pomoćni glagoli <i>kane</i> i <i>leyse</i>. Naznake o glagolskoj rečenici. 9. Nepravilna množina u arapskom jeziku. Najfrekventnije paradigme. Upitne zamjenice. 10. Pridjevi (vrste i funkcije). Podjela pridjeva prema tipovim komparacije. Komparacija pridjeva. 11. Spojene lične zamjenice. Izražavanje posjedovanja. 12. Genitiv i njegove funkcije. Genitivna veza. Imenice produžene deklinacije. 13. Glavni brojevi 1-20. 14. Redni brojevi 1-20. izražavanje vremena. 15. Rekapitulacija. 		
Ishodi učenja:	<p>Studenti mogu razumjeti i koristiti poznate svakodnevne izraze i vrlo jednostavne iskazekoji se odnose na zadovoljavanje konkretnih potreba.</p> <p>Mogu predstaviti sebe idruge te postavljati i odgovarati na pitanja o sebi i drugima, kao, npr., o tome gdje</p>		

	Žive, o osobama koje poznaju i o stvarima koje posjeduju. Mogu voditi jednostavni razgovor pod uvjetom da sugovornik govori polako i razgovjetno, tada je spreman pomoći.
Metode izvođenja nastave:	Predavanja (40%), vježbe (40%), lektorske vježbe (20%)
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Prisustvovanje i aktivnost (5); Test konverzacije (20); Parcijalni ispit 1. (30); Parcijalni ispit 2. (45)
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Šaćir Sikirić, Muhamed Pašić, Mehmed Handžić: <i>Gramatika arapskog jezika</i>, I-II, Sarajevo, 1936. 2. Teufik Muftić: <i>Gramatika arapskog jezika</i>, Sarajevo, 1988. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rade Božović: <i>Udžbenik arapskog jezika sa vježbankom i čitankom</i>, Sarajevo, 1984. 2. Ahmed Halilović: <i>Udžbenik arapskog jezika za medrese 1-4</i>, El-Kalem, Sarajevo, 2002. 3. Omer Nakičević: <i>Priručnik arapskog jezika 1, Priručnik arapskog jezika 4</i>, Vrhovno islamsko starješinstvo, Sarajevo, 1989. 4. Arapski tekstovi 1 i 2, priredili Zehra Alispahić i Amira Trnka, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2007.

Šifra predmeta: INKI 3102		Naziv predmeta: Učenje Kur'ana (Kiraet) II	
Ciklus: I	Godina: 1	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 15 Vježbe: 15 Seminari: 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Da se studenti teorijski upoznaju s problematikom pauzalnih i početnih formi u toku učenja Kur'ana te da se osposobe za praktičnu primjenu usvojenih načela.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Važnost pauzalne forme (vakf). 2. Podjela pauzalne forme prema mogućnostima I namjer iučača. 3. Podjela pauzalne forme prema kriteriju značenja kur'anskog teksta. 4. Izborna, obavezujuća, pokusna I očekivana pauzalna forma. 5. Prikladna, potpuna, zadovoljavajuća i dobra pauzalna forma. 6. Neprikladne pauzalne forme. 7. Funkcije I značenja znakova za pauzalne forme. 8. Rekapitulacija/test. 9. Sekta – funkcija, mjesto I način primjene. Pozicija elifa u pauzalnoj I kontekstualnoj formi. 10. Početne forme – definicija I vrste. 11. Tedžvidska pravila u kur'anskim skraćenicama. 12. Spojeno I rastavljeno hemze. 13. Stajanje sa išmamom i revmom. Stajanje na riječima specifične pravopisne forme. 14. Sedžda- tilavet, uvjeti I sastavni dijelovi sedžde. 15. Rekapitulacija svih oblasti. 		
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Poznavanje obrađenih tedžvidskih pravila prema Hafsovom rivajetu; memoriranje kur'anskog teksta (od 76. do 141. Ajeta sureel-Bekare i suraJa-sin).</p> <p><i>Vještine:</i> Praktična primjena obrađenih tedžvidskih pravila.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Mogućnost teorijskog objašnjenja i praktične demonstracije obrađenih tedžvidskih pravila.</p>		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja: 50% Vježbe: 50%		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Teorija: pismena provjera (test) Praktična primjena: usmena provjera.		

Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none">1. Dževad Šošić, <i>Tedžvid – Komentar Džezerije</i>, El-Kalemi FIN, Sarajevo, 2019. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none">1. Fadil Fazlić: <i>Tedžvid I – Pravila o učenju Kur'ana, a. š.</i>, El-Kalemi FIN, Sarajevo, 1997.,2. Dževad Šošić, <i>Veza između kirata i Osmanove ortografije Kur'ana</i>, FIN i El-Kalem, Sarajevo, 2005.
--------------------	--

Šifra predmeta: INHA 3101		Naziv predmeta: Terminologija hadisa	
Ciklus: I	Godina: 1	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> • da studenti budu upoznati s temeljnom hadiskom terminologijom, povijesnim razvojem hadiske znanosti i najrenomiranijim hadiskim znanstvenicima u BiH i svijetu; • osposobiti studente za pravilno razumijevanje i korištenje hadiske terminologije. 		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Općenito o tradiciji, njenom značaju, pojmovima hadis, sunnet, haber, eser, hadisi kuds. Mjesto hadisa u islamskom učenju. 2. Izučavanje hadisa u vrijeme Božijeg Poslanika, s.a.v.s. Odnos ashaba prema hadisu Božijeg Poslanika. Opreznost ashaba u prihvatanju i prenošenju hadisa. 3. Najpoznatije zbirke hadisa iz vremena ashaba. Hadis u vrijeme tabi'ina i posttabi'ina. 4. Hadis u 3. stoljeću po Hidžri. Hadiske zbirke nastale nakon 3. stoljeća po Hidžri. 5. Putovanja u potrazi za hadisom. Stručne škole za izučavanje hadisa. 6. Metode primopredaje hadisa. Doslovno i prenošenje hadisa po smislu. Zvanja hadiskih znanstvenika. 7. Izučavanje hadisa na našim prostorima. 8. Rekapitulacija/Test 9. Podjele hadiske znanosti. Znanost o pozitivnoj i negativnoj kritici prenosilaca. 10. Znanost o biografijama prenosilaca. Znanost o prividno kontradiktornim hadisima. 11. Znanost o derogaciji u hadisu. Znanost o nepoznatim riječima u hadisu. Znanost o povodima izricanja hadisa. Znanost o skrivenim mahanama u hadisu. 12. Podjela hadisa s obzirom na vjerodostojnost. Slabi hadisi zbog prekinutosti seneda. Slabi hadisi zbog suprotstavljanja vjerodostojnim predajama. 13. Slabi hadisi zbog nepreciznosti prenosilaca. Prenošnje i primjena slabih hadisa. Metruk hadisi i apokrifne predaje. Uzroci apokrifnosti u hadisu. Načini otkrivanja apokrifnosti. 14. Podjela hadisa s obzirom na kraj seneda. Podjela hadisa s obzirom na broj prenosilaca u jednoj generaciji. Hadiski učenjaci. 15. Rekapitulacija svih tema. 		
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Studenti će nakon uspješno savladanog gradiva biti u stanju adekvatno razumijevati i interpretirati temeljnu hadisku terminologiju i izložiti povijesni razvoj i najistaknutije ustanove i pojedince na polju hadiskih nauka.</p> <p><i>Vještine:</i> Studenti će moći samostalno analizirati valjanost korištenja hadiske terminologije u elektronskim i štampanim medijima.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Studenti će posjedovati teorijsko znanje i empirijske vještine neophodne za valjano upotrebljavanje temeljne hadiske terminologije u usmenim obraćanjima i pisanim stručnim radovima.</p>		

Metode izvođenja nastave:	Nastava će se izvoditi u formi interaktivnih predavanja i vježbi. Rad u okviru predmeta će se odvijati na individualnom i grupnom nivou. Studenti su obavezni izraditi esej i prezentirati ga pred saradnikom i ostalim kolegama studentima.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Esej čini 20%, test 30%, a završni ispit 50% ocjene. Za prolaznu ocjenu neophodno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja.
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Terminologija hadisa</i> (hrestomatija), priredio: hfz. Aid Smajić, Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, Sarajevo, 2006. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Handžić Mehmed, <i>Uvod u tefsirsku i hadisku nauku</i>, III izdanje, Gazi Husrev-begova medresa, Sarajevo, 1972. 3. Mahmutović Mirsad, <i>Povodi nastanka vjerovjesnikovih hadisa</i>, II dopunjeno izdanje, IC El-Kalem, Sarajevo, 2011. 4. Karalić Mahmut, <i>Hadis i hadiske znanosti</i>, El-Kelimeh, Novi Pazar, 2010. 5. Kurdić Šefik, <i>Velikani hadiskih znanosti</i>, Islamska pedagoška akademija, Zenica, 2003. 6. Nakičević Omer, <i>Arapsko-islamske znanosti i glavne škole od XV do XVII vijeka</i> (Sarajevo, Mostar, Prusac), Gazi Husrev-begova biblioteka, Sarajevo, 1988. 7. Nakičević Omer, <i>Uvod u hadiske znanosti: Hadis I</i>, Islamski teološki fakultet, Sarajevo, 1986. 8. Okić Muhammed Tajib, <i>Islamska tradicija: prilog izučavanju izvora šeriatskog prava</i>, Sarajevo, 1936. 9. Tufo, Muhammed, "Temelji hadiskih nauka", <i>Glasnik IVZ</i>, Sarajevo, 1938., br. 1-8.

Šifra predmeta: INTE 3107	Naziv predmeta: Tematski tefsir I		
Ciklus: I	Godina: 1	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	U okviru predmeta Tematski tefsir I studentima će se prezentirati nastanak, razvoj, vrste i metodologija tematskog tefsira (et-tefsiru l-mewdu'i) kao jednog novog metoda tumačenja Kur'ana koji se pojavio u XX. stoljeću. Također, studenti će se upoznati sa glavnim protagonistima ovog metoda tumačenja Kur'ana.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. sedmica: Definicija/definicije tematskog tefsira i najvažnija djela o tematskom tefsiru 2. sedmica: Nastanak tematskog tefsira – klasično period 3. sedmica: Nastanak tematskog tefsira – moderni period 4. sedmica: Vrste tematskog tefsira 5. sedmica: Metodologija tematskog tefsira 6. sedmica: Važnost i značaj tematskog tefsira 7. sedmica: Tematski tefsir i druge metode tumačenja Kur'ana 8. sedmica: Prvi parcijalni ispit 9. sedmica: Primjeri za prvu vrstu tematskog tefsira 10. sedmica: Primjeri za drugu vrstu tematskog tefsira 11. sedmica: Primjeri za treću vrstu tematskog tefsira 12. sedmica: Tematski tefsir sure Al-Fatiha 13. sedmica: Tematski tefsir sure Al-Baqara 14. sedmica: Tematski tefsir sure Al-Ihlas 15. sedmica: Rezime i verifikacija prisustva studenata. 		
Ishodi učenja:	<i>Znanje:</i> studenti stiču uvid u tematski metod tumačenja Kur'ana. <i>Vještine:</i> razvijaju sposobnost da procijene značaj i važnost tematskog tefsira u moderno doba. <i>Kompetencije:</i> stiču kompetenciju da definiraju i opišu tematski tefsir; da argumentiraju važnost tematskog tefsira; da analiziraju određene kur'anske sadržaje.		
Metode izvođenja nastave:	predavanje, prezentacije, čitanje tefsirskih tekstova		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<i>Redovni:</i> Tefsirski tekstovi: 20 bodova; Prva parcijala 40 bodova; Završni ispit: 40 bodova <i>Vanredni:</i> Tefsirski tekstovi: 20 bodova Prva parcijala: 40 bodova;		

	Završni ispit: 40 bodova.
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mahmud Šeltut, "Sura el-Bekare", u: <i>Komentar Kur'an-ikerima (prvih deset džuzeva)</i>, prev. Omer Nakičević, FIN, Sarajevo, str. 51-101. 2. Almir Fatić, "Uvod u tematski tefsir," <i>Zbornik radova FIN-a</i>, 19/2015, 2016, str. 31-50. 3. Almir Fatić, "Nastanak i razvoj tematskog tefsira," <i>Zbornik radova FIN-a</i>, 21/2017, 35-50. 4. Almir Fatić, "Vrste tematskog tefsira," <i>Zbornik radova FIN-a</i>, 22/2018, 27-43. 5. Almir Fatić, "Semantika riječi <i>rūh</i> u Kur'anu i komentarima Kur'ana," <i>Glasnik Rijaset</i>, LXXI, 11-12, 2009, str.1089-1102. 6. Almir Fatić, "Semantička analiza riječi <i>nafs</i> u Kur'anu," <i>Znakovi vremena</i>, XIII, br. 50, 2010, str. 44-63. 7. Almir Fatić, "Sura El-Ihlas: Trećina Kur'ana," <i>Takvim za2011.</i>, El-Kalem, 2010, str. 17-33. 8. Almir Fatić, El-Kafirun: sura o nevjernicima, <i>Takvim za 2014. godinu</i>, El-Kalem, 2013, str. 39-53. 9. Es-Sabuni, "Suretu I-Fatiha" ipočetak sure el-Bekare u: <i>Safvetu t-tefasir</i>, Bejrut, Daru I-Kur'ani I-kerim, 1981, str. 24-31. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fazlur Rahman, <i>Glavne teme Kur'ana</i>, prev. Enes Karić, El-Kalem, Sarajevo, 2011.

Šifra predmeta: INAK 3108		Naziv predmeta: Uvod u izučavanje kelama	
Ciklus: I	Godina: 2	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Seminar: 15	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznati polaznike kursa sa osnovnim pravcima i prirodom nauke kelama, te ponuditi uvid u sadržaj osnovnih članaka tradicionalnoga vjerovanja.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	1. sedmica: Pregled klasične i savremene literature o kelamu 2. sedmica: Karakteristike i terminologija kelama 3. sedmica: Uzroci nastanka i pravci razvoja kelama 4. sedmica: Poslanica „Fikhul ekber 1“ 5. sedmica: Rane škole kelama: kaderiti, džebrije, sifatije, murdžije, haridžije i mutezilije 6. sedmica: Poslanica „Fikhul ekber 2“ (prvi dio) 7. sedmica: Pojava i učenje mu'tezilija 8. sedmica: Poslanica „Fikhul ekber 2“ (drugi dio) 9. sedmica: Poslanica „Fikhul ekber 2“ (treći dio) 10. sedmica: Prvi parcijalni ispit 11. sedmica: Imam Eš'ari: život i teologija 12. sedmica: Uvodni dio djela „Kitâbullbâna“ 13. sedmica: Imam Maturidi: život i teologija 14. sedmica: Poglavlje: „Esbâbulma'rife“, iz knjige „Kitâbut-tevhîd“ 15. sedmica: REKAPITULACIJA		
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Uspješnim polaganjem predmeta, studenti će steći osnovna saznanja vezana za rani razvoj muslimanske intelektualne tradicije, te za temeljnu literaturu u kojoj se tretira pitanje prvih muslimanskih akaidskih rasprava.</p> <p><i>Vještine:</i> Nakon odslušanog kursa, studenti će steći temeljne spoznajevezane za razvoj muslimanskih klasičnih škola mišljenja.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Slušanjem ovoga modula, studenti će steći savjetodavne sposobnosti, u smislu mogućnosti osmišljavanje adekvatne strategije razvoja pozitivnih odnosa između sljedbenika različitih akaidskih škola u Bosni i Hercegovini.</p>		
Metode izvođenja nastave:	- ex cathedra 50%		

	- razgovor 50%
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<p><i>Redovni studenti:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. aktivnost na času (prisustvovanje i seminar) 30% 2. Prvi parcijalni ispit 35% 3. Drugi parcijalni ispit 35% <p><i>Vanredni studenti:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prvi parcijalni ispit 50% 2. Drugi parcijalni ispit 50%
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Adnan Silajdžić, "Uvod", u hrestomatiji br. 1: <i>Rane škole kelama: Uvod u islamsko klasično mišljenje</i>, str. 7.-16.; 2. Ahmed Smajlović, „Akaid – Definicija, uzroci nastanka i discipline“, u hrestomatiji br. 20.: <i>Uvod u nauku akaida</i>, Sarajevo, Fakultet islamskih nauka, str. 13.-43. 3. Adnan Silajdžić, Samir Beglerović, „El-Fikhu-l-ekber 1 (Prvo razumijevanje 1)“, u knjizi: <i>Akaidna učenja Ebu Hanife: Hanefijska tradicija tumačenja osnova islamskog vjerovanja</i>, Sarajevo, El-Kalem, 2016., str. 11.-33. 4. Isma'il R. al-Faruqi/Lois L. Lamyaal-Faruqi, „Kelam (teologija)“, u hrestomatiji br. 1: <i>Rane škole kelama: Uvod u islamsko klasično mišljenje</i>, str. 41.-52. 5. Adnan Silajdžić, Samir Beglerović, „El-Fikhu-l-ekber 2 (Prvo razumijevanje 2)“, u knjizi: <i>Akaidna učenja Ebu Hanife: Hanefijska tradicija tumačenja osnova islamskog vjerovanja</i>, Sarajevo, El-Kalem, 2016., 99.-145. 6. Adnan Silajdžić, „Život i djelo AbûAl-Ḥasanaal-Eš'arīja (873.-935.)“, u hrestomatiji br. 1: <i>Rane škole kelama: Uvod u islamsko klasično mišljenje</i>, str. 125.-135. 7. Mustafa Cerić, „Maturidijev život i djelo“, u knjizi: <i>Korijeni sintetičke teologije u islamu: Ebu mensurel-Maturidi (853-944)</i>, Sarajevo, El-Kalem, 2012., str. 45.-75. 8. Prijevodi poslanica, <i>skripte</i> (iz djela: „Kitâbullbâna“ i „Kitâbut-tevhîd“) <p><i>Dopunska:</i></p> <p>- kroz konsultacije s predmetnim nastavnikom</p>

Šifra predmeta: INHA 3105	Naziv predmeta: Životopis Muhammeda, s.a.v.s. (Sira)		
Ciklus: I	Godina: 2	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> • studenti budu upoznati s uzornim životima Božijih poslanika, a.s., od Adema, a.s., do Muhammeda, a.s. • studenti kroz upoznavanje s besprijekornim djelovanjem Božijih poslanika, a.s., nastoje u njima otkriti svoje uzore u životu. 		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 2. Definiranje pojma <i>sira</i>, izvori životopisa Božijih poslanika, a.s., značaj izučavanja i naš odnos prema Božijim poslanicima 3. Adem, a.s., i njegovi sinovi (Habil i Kabil) 4. Hud, a.s., i Salih, a.s. 5. Idris, a.s., i Nuh, a.s. 6. Ibrahim, a.s. (traganje za istinom, odnos prema roditelju i djetetu) 7. Musa, a.s., i Isa, a.s. 8. Rekapitulacija/Test 9. Rođenje Muhammeda, a.s., njegov odgoj, odrastanje i ženidba 10. Primanje objave i prvi muslimani, iskušenja pozivanja u vjeru, Isra i Miradž, 11. Hidžra (pripreme, tok, poruke) 12. Izgradnja društva i države (gradnja džamije, bratimljenje, Medinska povelja, status žene) 13. Oružane borbe protiv idolopoklonika (Bedr, Uhud, Hendek), Sporazum na Hudejbiji, Oslobođenje Meke, Hunejn 14. Oružane borbe protiv domaćih izdajnika i susjednih država (Benun-Nedir, Benu Kurejza, Mu'ta, Tebuk) 15. Oproštajni hadž i rezultati Muhammedovog, a.s., poslanstva 16. Rekapitulacija svih oblasti. 		
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Studentima će nakon uspješno savladanog gradiva biti upoznati s najznačajnijim detaljima iz uzornih života Božijih poslanika, a.s., od Adema, a.s., do Muhammeda, a.s..</p> <p><i>Vještine:</i> Studenti će moći jasno razlučiti pozitivno od negativnog individualnog i društvenog ponašanja te uočiti uzroke i razloge uspona i pada različitih društava i civilizacija.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Studenti će posjedovati teorijsko znanje i empirijske vještine neophodne za valjano razumijevanje pozitivnog i negativnog individualnog i društvenog ponašanja te uočiti uzroke i razloge uspona i pada različitih društava i civilizacija.</p>		
Metode izvođenja nastave:	Nastava će se izvoditi u formi interaktivnih predavanja i vježbi. Rad u okviru predmeta će se odvijati na individualnom i grupnom nivou. Studenti su obavezni izraditi esej i prezentirati ga pred saradnikom i ostalim kolegama studentima.		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Esej čini 20%, test 30%, a završni ispit 50% ocjene. Za prolaznu ocjenu neophodno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja.		

<p>Literatura:</p>	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ramadan Tarik, <i>Stopama Božijeg Poslanika: pouke iz života Muhammeda, a.s.</i>, (prijevod s engleskog: Fikret Pašanović), Udruženje ilmije Islamske zajednice u BiH, Sarajevo, 2010; <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Armstrong Karen, <i>Muhammed: Poslanik za naše vrijeme</i>, (prijevod s engleskog: Mirnes Kovač), Buybook, Sarajevo, 2008.; 3. Hejkel Muhammed Husejn, <i>Život Muhammeda, a.s.</i>, El-Kalem, Sarajevo, 2004.; 4. Ibn Kesir, <i>Kazivanja o vjerovjesnicima</i>, (prijevod s arapskog: Ahmed Adilović), Ilum d.o.o., Bužim, 2007.; 5. Lings Martin, <i>Muhammed: život njegov osnovan na vrelima najstarijim</i>, (prijevod: Rusmir Mahmutćehajić), Oslobođenje International, Sarajevo, 1996.; 6. Nasr Seyyed Hossein, <i>Muhammed – čovjek Božiji</i>, (prijevod s engleskog: Rešid Hafizović), Naučnoistraživački institut Ibn Sina, Sarajevo, 2007.
---------------------------	---

Šifra predmeta: INAR 3106		Naziv predmeta: Arapski jezik II	
Ciklus: I	Godina: 1	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 75 Predavanje: 30 Vježbe: 30 Lektorske vježbe: 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Arapski jezik I		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj ovog predmeta je usvajanje predviđenih morfosintaksičkih zakonitosti arapskog jezika neophodnih za pravilno čitanje i razumijevanje informativnih i stručnih tekstova te uspostavljanje komunikacije na arapskom jeziku.		
Tematskejedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Čestica <i>inne</i> i njoj srodne čestice. Glavni i redni brojevi 20-100. 2. Glagoli i podjela glagola u arapskom jeziku. Perfekat glagola. Glagolska rečenica. 3. Prezent glagola. Negacija perfekta i prezenta. Upotreba riječi قد 4. Particip aktivni i particip pasivni. Upotreba riječi: كل، جميع، بعض، نفس 5. Odnosne zamjenice. Odnosne rečenice. 6. Načini prezenta (indikativ, konjunktiv, jusiv). 7. Imperativ i prohibitiv glagola prve glagolske vrste. 8. Prelazni i neprelazni glagoli. Pasiv perfekta i pasiv prezenta. Padež dozivanja (vokativ). 9. Odnosni pridjevi. Deminutiv. Futur. Negacija futura. 10. Glagolske vrste proširene sa jednim konsonantom (II, III, IV). 11. Složena glagolska vremena. Kvazi genitivn aveza. 12. Glagolske vrste proširene sa dva konsonanta (V, VI, VII, VIII, IX) 13. Brojevi veći od 100. Izražavanje datuma. 14. Glagolske vrste proširene sa tri konsonanta (X) 15. Rekapitulacija. 		
Ishodi učenja:	<p>Studenti mogu razumjeti informativne i stručne tekstove te rečenice i često upotrebljavane riječi iz područja odnepsrednog ličnog interesa (npr. jednostavne podatke o sebi i porodici, informacije vezane za kupovinu, neposrednu okolinu).</p> <p>Mogu komunicirati u jednostavnim i uobičajenim situacijama koje zahtijevaju jednostavnu i neposrednu razmjenu informacija o poznatim temama i aktivnostima.</p> <p>Mogu jednostavno opisati aspekte svoga obrazovanja, neposrednu okolinu te sadržaje iz područja zadovoljavanja neposrednih potreba.</p>		

Metode izvođenja nastave:	Predavanja (40%), vježbe (40%), lektorskevježbe (20%)
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Prisustvovanje i aktivnost (5); Test konverzacije (20); Parcijalni ispit 1. (30); Parcijalni ispit 2. (45)
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Šaćir Sikirić, Muhamed Pašić, Mehmed Handžić: <i>Gramatika arapskog jezika</i>, I-II, Sarajevo, 1936. 2. Teufik Muftić: <i>Gramatika arapskog jezika</i>, Sarajevo, 1988. 3. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rade Božović: <i>Udžbenik arapskog jezika sa vježbankom i čitankom</i>, Sarajevo, 1984. 2. Ahmed Halilović: <i>Udžbenik arapskog jezika za medrese 1-4</i>, El-Kalem, Sarajevo, 2002. 3. Omer Nakičević: <i>Priručnik arapskog jezika 1, Priručnik arapskog jezika 4</i>, Vrhovno islamsko starješinstvo, Sarajevo, 1989. 4. <i>Arapski tekstovi 1 i 2</i>, priredili Zehra Alispahić i Amira Trnka, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2007.

Šifra predmeta: INIM 3104	Naziv predmeta: Imamsko-muallimska praksa I		
Ciklus: I	Godina: 1	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 15 Predavanja 0 Praktične vježbe 15 Terenski rad Praksa		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj ramazanske prakse jeste da se studenti osposobljavaju za budući samostalan i timski rad, primjenu teorijskih znanja u profesionalnom radu i suočavanje sa izazovima rada na terenu.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	a) Pripremni sati (10 kontakt sati): Upoznavanje s Pravilnikom o stručnoj praksi studenata Fakulteta islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu Ostale teme: <ul style="list-style-type: none"> - Ličnost imama-mu'allime - Izazovi imamsko-mu'allimskog rada u džematima IZ - Osvježavanje elementarnih imamskih znanja - Izrada okvirnog plan aktivnosti - Izbor, priprema i pisanje hutbe, kraćih obraćanja, predavanja - Organiziranje prigodnih svečanosti - Rad sa djecom i omladinom - Rad sa posebnim kategorijama b) Realizacija ramazanske prakse (100 sati) c) Evaluacija ramazanske prakse (5 kontakt sati) Analiza dokumenata s prakse <ul style="list-style-type: none"> a) „Dnevnik imamsko-mu'allimske prakse u mjesecu ramazanu“, b) „Izveštaj/evaluacija mentora o obavljenoj imamsko-mu'allimskoj praksi“ i c) „Studentova evaluacija medžlisa, IZ/ustanove/organizacije“ 		
Ishodi učenja:	<i>Znanje:</i> Student osvježava i dopunjava svoje znanje o imamsko – mu'allimskom radu u džematima Islamske zajednice <i>Vještine:</i> Student će steći vještine pripreme i realiziranja vlastitog plana aktivnosti; moći identificirati i primijeniti mjerljive indikatore u evaluaciji programa; prepoznati posebnosti i mjesne razlike džemata, kao i specifičnosti rada u bošnjačkoj dijaspori. <i>Kompetencije:</i> Student je sposoban da u saradnji sa drugima ili samostalno izvodi imamsko-mu'allimsku praksu uz Ramazan.		
Metode izvođenja nastave:	Instrukcije; prezentacije; rad na terenu; evaluacija.		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Ramazanska praksa se ocjenjuje sa Uspješno/Neuspješno. Konačna ocjena se izvodi kroz praćenje i provjeravanje rada studenta tj. s fokusom na praktičan rad.		

	<p>Struktura bodova:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Pripremne i evaluacijske aktivnosti - 40 bodova b) „Dnevnik imamsko-mu'allimske prakse u mjesecu Ramazanu“, 20 bodova c) „Izveštaj/evaluacija mentora o obavljenoj imamsko-mu'allimskoj praksi“, 20 bodova d) „Studentska evaluacija medžlisa IZ/ustanove/organizacije“, 20 bodova
<p>Literatura:</p>	<p>Obavezna:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Džemal Salispahić, <i>Imam</i>, Visoko, Medresa Osman ef. Redžović, 2014. 2. Hisham Al Talib, <i>Vodič za islamsko djelovanje</i>, prevela Velida Selmanagić, Islamska zajednica u BiH, Udruženje ilmijje Iz u BiH, Sarajevo, 2000. <p>Dopunska:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Muhamed Salkić, <i>Organizacija i administracija Islamske zajednice</i>, El-Kalem. Sarajevo, 2003.

Šifra predmeta: INKI 3203	Naziv predmeta: Učenje Kur'ana (Kiraet) III		
Ciklus: I	Godina: 2	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	da se studenti upoznaju sa ajetima i hadisima koji govore o vrijednostima učenja Kur'ana; da teorijski i praktično usvoje pravila bontona prilikom učenja Kur'ana; da steknu osnovno znanje iz oblasti kiraetske nauke.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ajeti i hadisi o vrijednosti učenja Kur'ana. 2. Adabi učenja Kur'ana (bonton). 3. Povijesni nastanak i razvoj kira'etske znanosti. 4. Autentični (<i>mutevatir</i>) i neautentični (<i>šazz</i>) kiraeti. 5. Mišljenja pojedinih orijentalista o nastanku i razvoju kira'eta. 6. Kiraetski termini i njihovo značenje. 7. Načini artikulacije hemzeta – <i>tahkik, teshil, ibdal i nakl</i>. 8. Rekapitulacija/test. 9. <i>Imala</i> – definicija i vrste. 10. Dužine (<i>el-mudud</i>) u autentičnim kiraetima. 11. Mali i veliki <i>idgam</i> – komparativni pristup. 12. Krupni i tanki izgovor konsonanata / i r u Veršovom rivajetu. 13. Morfem <i>j</i> na kraju riječi – kiraetski principi i razlike. 14. Medinski i turski mushafi – komparativni pristup. 15. Rekapitulacija svih oblasti. 		
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Poznavanje obrađenih tedžvidskih pravila; memoriranje 30. džuzua Kur'ana (od sure <i>En-Nebe'doEl-Fedžr</i>).</p> <p><i>Vještine:</i> Praktična primjena obrađenih tedžvidskih pravila.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Mogućnost teorijskog objašnjenja i praktične demonstracije obrađenih tedžvidskih pravila.</p>		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja: 50% Vježbe: 50%		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Teorija: pismena provjera (test) Praktična primjena: usmena provjera.		
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dževad Šošić, <i>Tedžvid – Komentar Džezerije</i>, El-Kalem i FIN, Sarajevo, 2019., 2. Jahja b. Šeref en-Nevevi, <i>Adabi učenja Kur'ana</i>, El-Kalem, Sarajevo, 1998. 3. Fadil Fazlić, <i>Komparacija između Hafsovog i Veršovog kiraeta</i>, El-Kalem i FIN, Sarajevo, 2000. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dževad Šošić, <i>Veza između kiraeta i Osmanove ortografije Kur'ana</i>, FIN i El-Kalem, Sarajevo, 2005. 		

Šifra predmeta: INHA 3202	Naziv predmeta: Dimenzije sunneta		
Ciklus: I	Godina: 2	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Terminologija hadisa		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Produbiti i proširiti znanje studenata o poziciji i značaju sunneta u islamu kao izvoru islamskog svjetonazora, o njegovoj višedimenzionalnosti, posebno o njegovoj kulturološko-civilizacijskoj dimenziji.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Definiranje značenja, uloge, vrsta i odnosa prema tradiciji 2. Etimološko i terminološko definiranje sunneta 3. Značaj sunneta u islamu 4. Karakteristike sunneta kao životnog programa 5. Obaveze muslimana prema sunnetu 6. Osnovna načela odnosa prema sunnetu 7. Rekapitulacija/Test 8. Doktrinarni značaj sunneta 9. Sunnet u pravnoj nauci i zakonodavstvu 10. Sunnet u u sferi pozivanja i usmjeravanja 11. Sunnetske odrednice odgoja 12. Politički principi u sunnetu 13. Sunnetske instrukcije u ekonomiji 14. Socijalna dimenzija sunneta 15. Rekapitulacija svih oblasti 		
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Studenti će nakon uspješno savladanog gradiva biti u stanju adekvatno razumijevati poziciju i značaj sunneta u islamu i njegovu višedimenzionalnost.</p> <p><i>Vještine:</i> Studenti će moći samostalno analizirati devijacije i odstupanja od pravilnog razumijevanja i primjenjivanja sunneta kako kod bosanskohercegovačkih, tako i muslimana općenito.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Studenti će posjedovati teorijsko znanje i empirijske vještine neophodne za kontekstualno razumijevanje i savremeno primjenjivanje sunneta.</p>		
Metode izvođenja nastave:	Nastava će se izvoditi u formi interaktivnih predavanja i vježbi. Rad u okviru predmeta će se odvijati na individualnom i grupnom nivou. Studenti su obavezni izraditi esej i prezentirati ga pred saradnikom i ostalim kolegama studentima.		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Esej čini 20%, test 30%, a završni ispit 50% ocjene. Za prolaznu ocjenu neophodno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja.		
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prof. dr. Zuhdija Hasanović, <i>Studije o dimenzijama sunneta</i>, Centar za napredne studije, Sarajevo, 2018. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gazali (El-) Muhammed, <i>Vjerovjesnikov sunnet između šerijatskih pravnika i znanstvenika hadisa</i>, (prijevod s arapskog: Nermin Čanić i dr.), Muftijstvo tuzlansko, Tuzla, 1998. 		

	<p>2. Gulen M.F., <i>Vjerovjesnikov sunnet (važnost i razumijevanje)</i>, (s arapskog: Zuhdija Hasanović), IC El-Kalem, Sarajevo, 2009.</p> <p>3. Karadavi (El-) Jusuf, <i>Razumijevanje sunneta: metodološke smjernice i pravila</i>, (s arapskog: Ahmet Alibašić), "Bemust", Sarajevo, 2001.</p> <p>4. Seid Ismail Ali, Jusuf el-Karadavi i Muhammed Selama Gabari, <i>Dimenzije sunneta</i>, (s arapskog: Zuhdija Hasanović), IC El-Kalem i CNS, Sarajevo, 2012.</p>
--	---

Šifra predmeta: INFI 3202	Naziv predmeta: Islamsko obredoslovlje (Ibadat) I		
Ciklus: I	Godina: 2	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Ciljevi predmeta:	Studenti budu upoznati s temeljnim pravilima i terminologijom iz Obredoslovlja i vjerskom praksom; osposobiti studente za pravilno izvođenje vjerske prakse.		
Tematske jedinice:	1. Upoznavanje s predmetom i važnosti badata; Obred u ime Allaha 2. Obredna čistoća i njena nužnost. 3. Namaz – stup vjere. 4. Sastavni dijelovinamaza i njihovi smislovi. 5. Pripadnost zajednici i džematu. 6. Post – sustezanje u ime Allaha. 7. Socijalni aspekti posta (Kefaret, Fidja i sadekatu'l-fitr, adabi posta). 8. Rekapitulacija/Test. 9. Odgojni aspekti posta na ličnost postača. 10. Kurban – pojam žrtve. 11. Musliman čisti i imetak; Zekat i briga za društvene i pojedinačne probleme. 12. Bosanskohercegovačko i međunarodno iskustvo menadžmenta zekata. 13. Obredi hadža – smisao i značaj. 14. Hadž – simbol jedinstva i različitosti. 15. Rekapitulacija svih oblasti.		
Ishodi učenja:	Nakon odslušanog i položenog predmeta studenti će biti u stanju da: a) definiše i objasni temeljne pojmove iz oblasti Obradoslovlja; b) izloži i klasifikuje znanja iz oblasti obredne čistoće, namaza; c) citira argumentehanefijske pravne škole o načinu obavljanja namaza; d) objasni zvanične stavove Islamske zajednice prema ibadetskim pitanjima koje je donijela; e) poveže teorijsko znanje sa konkretnim pitanjima iz prakse.		
Metode izvođenja nastave:	- Predavanja; prezentacije; diskusije; radionice; tekstualne analize i dr.		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Seminarski rad: 20 bodova - Parcijalni ispit I: 40 bodova (35 ispit + 5 aktivnost)		

	- Parcijalni ispit II: 40 bodova (35 ispit + 5 aktivnost)
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ibrahim Halebi, <i>Mulleqa'l-ebhur (Stjecište mora)</i>, preveli: Omer Nakičević (...), Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, Sarajevo, 2002, str. 7-240. 2. Mustafa Hasani, <i>Ibadat (Hrestomatija)</i>, Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, Sarajevo, 2009, str. 65-217 i 395-410. 3. Fetva o obavezi pridržavanja hanefijskog mezheba http://www.islamskazajednica.ba/fetve-i-rezolucije/193-fetva-o-obavezi-pridrfavanja-henefijskog-mezheba 4. Fetva o spajanju namaza http://www.islamskazajednica.ba/fetve-i-rezolucije/2486-fetva-o-spajanju-namaza 5. Fetva o klanju kurbana http://www.islamskazajednica.ba/fetve-i-rezolucije/194-fetva-o-klanju-kurbana 6. Fetva Muftije travničkog o upotrebi kurbanskog mesa namijenjenog učenicima medrese u Travniku http://www.islamskazajednica.ba/fetve-i-rezolucije/18593-fetva-muftije-travnickog-o-upotrebi-kurbanskog-mesa-namijenjenog-ucenicima-medrese <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Muhamed Madžidtr, <i>Hanefijskifikh</i>, preveo Asmir Imamović, El-Kelimeh, Novi Pazar, 2014. 2. Enes Ljevaković, Elvir Duranović, SumejaLjevaković-Subašić, „Argumenti hanefijskog mezheba na određana sporna pitanja iz obredoslovlja i vjerske prakse muslimana u BiH“, u: <i>Islamska tradicija Bošnjaka na razmeđu stoljeća: Izazovi novih tumačenja islama</i>, Institut za islamsku tradiciju Bošnjaka, 2018., str. 167-193. https://www.academia.edu/36289576/Argumenti_hanefijskog_mezheba_na_odre%C4%91ana_sporna_pitanja_iz_obredoslovlja_i_vjerske_prakse_muslimana_u_BiH?auto=download 3. Abdulhamid Mahmud Tuhmaz, <i>Hanefijski fikh</i>, I, preveli: Zuhdija Hasanović (...), Haris Grabus, Sarajevo, 2002. 4. Dr. VehbeEz-Zuhajli, <i>El-Fiqhu'l-islamiju ve edilletuhu</i>, I, Daru'l-Fikr, Damask, 1996. 5. Hasan ibn Ammareš-Šurunbulali, <i>Hanefijski fikh</i>, preveo Jusuf Džafić, PlanjaxKomerc, Tešanj, 2017. 6. Dr. Jusuf El-Kardavi, <i>Ibadet u islamu</i>, preveli Mesud Džajić i Numan Čosić, Konjic, 2001.

Šifra predmeta: INRP 3201	Naziv predmeta: Pedagogija		
Ciklus: I	Godina: 2	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 5
Studijski program: Imam, hatib i muallim	Status: obavezni	Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Seminari: 15	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici koji su izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Student će usvojiti najrelevantniju naučnu i stručnu terminologiju iz područja odgoja i obrazovanja, osposobit će se za razumijevanje ciljeva odgoja i obrazovanja i kritičko gledanje na opća pitanja i probleme savremene odgojno-obrazovne teorije i prakse kod nas i u svijetu.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pedagogija, njezin predmet i područje istraživanja, savremeni izazovi pedagogije; Pedagogija i komplementarne znanosti. 2. Povijesna i tradicijska određenja pedagogije. 3. Osnovne pedagoške kategorije, pojmovi, terminološke raznolikosti (odgoj, obrazovanje, socijalizacija, učenje, poučavanje, pedagoško djelovanje/pedagoški odnos, razvoj čovjeka, škola, didaktika, nastava, kurikulum, učitelj, učenik, savjetovanje, interakcija, komunikacija). 4. Ljudska priroda i odgoj (pedagoško razumijevanje ljudske prirode, slike/predstave o odgoju, čovjek kao biće potreba, odgojivost djeteta). 5. Odnos kultura-odgoj-ličnost (sociokulturni korijeni odgoja i modeli učenja kulture, obrasci kulturalnog ponašanja i stilovi odgajanja djeteta). 6. Međuljudski odnosi u odgojnom procesu (faktori uspješnosti međuljudskog odnosa – empatija, socijalna percepcija, stavovi). 7. Interakcija i komunikacija u odgoju i obrazovanju. 8. Provjera znanja studenata (kolokvij). 9. Metodika odgojnog rada – načela, metode i sredstva odgojnog rada. 10. Temeljna obilježja religijske pedagogije. 11. Odbarane teme iz područja porodičnog odgoja (funkcioniranje porodice, brak, roditeljstvo). 12. Pedagoška umijeća/vještine. 13. Temeljni pedagoški procesi. 14. Odgojno obrazovni i školski sistem. 15. Sumiranje postignutih rezultata, samoocjenjivanje i međusobno ocjenjivanje; Završna provjera znanja studenata (test i usmeni ispit). 		
Ishodi učenja:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Usvojiti relevantna određenja pedagoške znanosti, naučnu i stručnu terminologiju iz područja odgoja i obrazovanja. ▪ Analizirati pedagoška razumijevanja ljudske prirode, odnosa odgoja i kulture. ▪ Razumjeti osnovna načela međuljudskih odnosa u procesu odgoja i obrazovanja. ▪ Razumjeti temeljne pedagoške procese i metodiku odgojnog rada. ▪ Analizirati fenomen odgoja na primjerima i slučajevima. ▪ Razviti i unaprijediti stručne pedagoške kompetencije i umijeća odgajatelja/nastavnika. ▪ Razumjeti temeljna obilježja religijske pedagogije. ▪ Analizirati savremene trendove u funkcioniranju porodice, braka i razvoju roditeljskih kompetencija. ▪ Osposobiti se za kritičko gledanje na opća pitanja i probleme savremene odgojno-obrazovne teorije i prakse kod nas i u svijetu. 		

Metode izvođenja nastave:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Predavanja ▪ Seminari ▪ Radionice ▪ Vježbe ▪ Timski rad ▪ Samostalni zadaci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Internet ▪ Konsultacije ▪ Mentorski rad ▪ Istraživanje ▪ Prezentacije ▪ Praktični rad 	
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Obaveza:	Prolaz 55 %	Ukupno 100 %
	Prisustvo i aktivnost studenata	5,5	10
	Kolokvij	22	40
	Završni ispit (pismeni i usmeni)	27,5	50
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bratanić, Marija (1991): <i>Mikropedagogija</i>. Školska knjiga, Zagreb (str. 45-155). 2. Gudjons, Herbert (1994): <i>Pedagogija – temeljna znanja</i>. Educa, Zagreb (poglavlje 1: str. 17-24; poglavlje 4: str. 66-92; poglavlja 6, 7 i 8: str. 123-185). 3. Slatina, Mujo (2006): <i>Od individue do ličnosti – Uvođenje u teoriju konfluentnog obrazovanja</i>. Dom Štampe, Zenica (prva dva dijela knjige: str. 9-147). 4. Vukasović, Ante (2001): <i>Pedagogija</i>. HKZ MI, Zagreb (str. 346-383). <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brajša, Pavao (1994): <i>Pedagoška komunikologija</i>. Školske novine, Zagreb. 2. Brajša, Pavao (1995): <i>Sedam tajni uspješne škole</i>. Školske novine, Zagreb. 3. Brajša, Pavao (1996): <i>Umijeće razgovora</i>. C.A.S.H., Pula. 4. Buzan, Toni (1999): <i>Mape uma</i>. Finesa, Beograd. 5. Buzan, Toni (2006): <i>Brzo čitanje</i>. Veble Commerce, Zagreb. 6. Canvez, P. (1999): <i>Odgojiti građanina</i>. Durieux, Zagreb. 7. Covey, Stephen (2006): <i>Sedam navika uspješnih obitelji</i>. Mozaik knjiga, Zagreb. 8. Cvetković, J. i Majurec, A. (1998): <i>Darovito je, što ću s njim</i>. Alinea, Zagreb. 9. Ćorić, Š. (1998): <i>Psihologija religioznosti</i>. Jastrebarsko, Zagreb. 10. Delors, J. i drugi (1998): <i>Učenje blago u nama</i>. Educa, Zagreb. 11. Dryden, Gordon i Vos, Jeannette (2001): <i>Revolucija u učenju</i>. Educa, Zagreb. 12. Ebu Gudde, Abdulfettah (2003): <i>Poslanik, a.s., kao učitelj</i>. El-Kelimeh, Novi Pazar. 13. Ekrem, Bešir i Rida, Bešir (2007): <i>Odgoj djece u svjetlu Kur'ana i Sunneta</i>. Ilum, Bužim. 14. Filipović, I. (1994): <i>Kako biti bolji roditelj</i>. Alinea, Zagreb. 15. Glasser, William (1994): <i>Kvalitetna škola</i>. Educa, Zagreb. 16. Goleman, Daniel (1998): <i>Emocionalna inteligencija</i>. Geopoetika, Beograd. 17. Gone, Ž. (1998): <i>Obrazovanje i mediji</i>. Clio, Beograd. 18. Gossen, C.D. (1994): <i>Restitucija – Preobrazba školske discipline</i>. Alinea, Zagreb. 19. Greene, B. (1996): <i>Nove paradigme</i>. Alinea, Zagreb. 20. Gudjons, Herbert (1994): <i>Pedagogija – temeljna znanja</i>. Educa, Zagreb. 21. Hohnjec, N. (1991): <i>Čovjek kao biće odnosa</i>. Glas koncila, Zagreb. 22. Janković, J. (1996): <i>Zločesti đaci genijalci</i>. Alinea, Zagreb. 23. Juul, J. (1998): <i>Vaše kompetentno dijete</i>. Educa, Zagreb. 24. Katz i McClellan (1997): <i>Poticanje razvoja dječije socijalne kompetencije</i>. Educa, Zagreb. 		

	25. Konig i Zedler (2001): <i>Teorije znanosti o odgoju</i>. Alinea, Zagreb. 26. Košiček, Marijan (1986): <i>Antiroditelji</i>. Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd. 27. Legrand, L. (1995): <i>Moralna izobrazba</i>. Educa, Zagreb. 28. Mahmud, Ali Abd al-Halim (2008): <i>Osnovi islamske pedagogije</i>. El-Kelimeh, Novi Pazar. 29. Miller, Alice (1995): <i>Drama djetinjstva</i>. Educa, Zagreb. 30. Mougnotte, A. (1995): <i>Odgajati za demokraciju</i>. Educa, Zagreb. 31. Neill, Sean (1994): <i>Neverbalna komunikacija u razredu</i>. Educa, Zagreb. 32. Pašalić-Kreso, Adila (2012): <i>Koordinate obiteljskog odgoja</i>. Filozofski fakultet, Sarajevo. 33. Peroti, A. (1995): <i>Interkulturalni odgoj i obrazovanje</i>. Educa, Zagreb. 34. Pranjić, Marko (1996.): <i>Religijska pedagogija</i>. Katehetski salezijanski centar, Zagreb. 35. Pranjić, Marko (2001): <i>Pedagogija: Suvremena stremljenja</i>. Nakladnik, Zagreb. 36. Resman, M. (2000): <i>Savjetodavni rad u vrtiću i školi</i>. HPKZ, Zagreb. 37. Salovey i Sluyter (1999): <i>Emocionalni razvoj i emocionalna inteligencija</i>. Educa, Zagreb. 38. Savater, F. (1998): <i>Etika za Amadora</i>. Educa, Zagreb. 39. Seitz, M. i Hallawachs, U. (1977): <i>Montessori ili Waldorf?</i> Educa, Zagreb. 40. Vukasović, Ante (1993): <i>Pedagogija</i>. Školska knjiga, Zagreb. 41. Winkel, Rainer (1996): <i>Djeca koju je teško odgajati</i>. Educa, Zagreb. 42. Wood, David (1995): <i>Kako djeca misle i uče</i>. Educa, Zagreb.

Šifra predmeta: INIF 3207	Naziv predmeta: Ahlak		
Ciklus: I	Godina: 2	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 45 Predavanja 30 Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je osposobljavanje studenata za razumijevanje etičkog plana kur'anske objave i moralnog značenja Sunneta Muhammeda, alejhisselam.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	1.Ahlak – pojam i definicija, značenje i značaj islamske etičke misli 2.Moral i etika: pojmovna određenja i defincije, najvažnije etičke koncepcije, teorije i pravci – opći pregled 3.Etički plan Kur'ana 4.Etički značaj Sunneta 5.Najvažniji etički pojmovi 6.Osnovnipovijesnitokoviislamskeetičkemisliiosnovnekonceptijemoralnosti 7. Test 8.Sufijski ahlak - Gazalijeva etička misao 9.Savremena islamska etička misao: najvažnija pitanja, teme i izazovi 10.Islamska socijalna etika 11.Islamska ekološka etika 12.Bioetika – pojam, definicija, epohalno značenje, biotehnoški izazovi 13.Islamska etička misao Bošnjaka u 20. stoljeću 14.Ponavljanjeirekapitulacija 15.Test		
Ishodi učenja:	Ovladavanje najznačajnijim moralnim temama u Kur'anu i Sunnetau, najvažnijim etičkim pojmovima u islamskom učenju i najznačajnijim predstavnicima islamske etičke misli.		
Metode izvođenja nastave:	Predavanje: 60 % Vježbe: 40 %		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	predavanje, prezentacije, čitanje, prevođenje i analiziranje djela i tekstova		
Literatura:	Obavezna: 1. Etika (uvod u islamsku i zapadnu etičku misao) Hrestomatija tekstova (FIN) Dopunska:		

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Platon, <i>Odbrana Sokratova</i> 2. Aristotel, <i>Knjiga II, Nikomahova etika</i>, BIGZ, Beograd, 1980. 3. Abdurrahman Badawi, <i>Miskawaihova filozofija morala</i>, iz knjige: M.M. Šerif, <i>Historija islamske filozofije</i>, Augustin Cesarec, Zagreb, 1990. 4. Ebu Hamid Muhammed El-Gazali, <i>Alhemija sreće</i>, iz knjige: <i>Naš učitelj El-Gazali</i>, Sarajevo, 1995. 5. Ebu Hamid El-Gazali, <i>O mladiću</i>, 6. Syed Muhammad Naqib al-Attas, <i>Islam: koncept religije i temelj etike i morala</i>, iz knjige: Syed Muhammad Naqib al-Attas, <i>Islam i sekularizam</i>, preveo Džemaludin Latić, Bosančica, Sarajevo, 2003. 7. Mustafa ibn Muhammed Pruščak, <i>Traktat o samilosti i sažaljenju spram živih stvorenja</i> (preveo prof. Nijaz Šukrić) <i>Zbornik radova Islamskog teološkog fakulteta u Sarajevu</i>, 1/1982. 8. Hasan Kafi Pruščak, <i>Temelji mudrosti o uređenju svijeta</i> 9. Hasan Škapur, <i>Kult rada u islamu, Takvim</i>, 1976.
--	---

Šifra predmeta: INAR 3207		Naziv predmeta: Arapski jezik III	
Ciklus: I	Godina: 2	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 75 Predavanja: 30 Vježbe: 30 Lektorske vježbe: 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Arapski jezik II		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Osposobljavanje studenata za iščitavanje i razumijevanje tekstova i rasprava iz korpusa stručne literature temeljnih vjerskih disciplina.		
Tematskejedinice:	1. Nepravilni glagoli. Glagoli s <i>hemzom</i> u korijenskom sastavu. Pravila pisanja hemzeta. 2. Podvostručeni glagoli. Razlomački brojevi. 3. Nepravilni glagoli sa slabim suglasnikom na poziciji prvog korjenitog suglasnika. Realna pogodbena rečenica. 4. Akuzativ specifikacije. Opisna komparacija. 5. Nepravilni glagoli sa slabim suglasnikom na poziciji drugog korjenitog suglasnika. 6. Nepravilni glagoli sa slabim suglasnikom na poziciji trećeg korjenitog suglasnika. 7. Nepravilni glagoli s dva slaba suglasnika u korijenskom sastavu. Irealna pogodbena rečenica. 8. Opći objekat. Izražavanje divljenja i čuđenja. 9. Akuzativ uzroka i svrhe. Izražavanje hvaljenja i kuđenja. 10. Akuzativ mjesta i vremena. Deverbalna imena. 11. Akuzativ stanja. Glagoli otpočinjanja. 12. Akuzativ izuzimanja. Glagoli nade. 13. Akuzativ pratnje. Glagoli iminencije. 14. Impersonalni izrazi. Glagoli trajanja. 15. Rekapitulacija.		
Ishodi učenja:	Studenti mogu razumjeti glavne misli složenog teksta o konkretnim i apstraktnim temama, uključujući rasprave iz njihovog stručnog područja. Mogu razumjeti glavne misli jasnog, standardnog razgovora na poznate teme kojima se redovno susreću. Mogu sesnalaziti u većini situacija koje se mogu pojaviti tokom putovanja kroz područja na kojima se arapski jezik govori. Mogu proizvesti jednostavan vezani tekst napoznatu temu.		

	Mogu opisati doživljaje i događaje, svoje snove, nade i težnje te ukratko obrazložiti i objasniti svoja stajališta i planove.
Metode izvođenja nastave:	Predavanja (40%), vježbe (40%), lektorske vježbe (20%)
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Prisustvovanje i aktivnost (5); Test konverzacije (20); Parcijalni ispit 1. (30); Parcijalni ispit 2. (45)
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Šaćir Sikirić, Muhamed Pašić, Mehmed Handžić: <i>Gramatika arapskog jezika</i>, I-II, Sarajevo, 1936. 2. Teufik Muftić: <i>Gramatika arapskog jezika</i>, Sarajevo, 1988. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rade Božović: <i>Udžbenik arapskog jezika sa vježbankom i čitankom</i>, Sarajevo, 1984. 2. Ahmed Halilović: <i>Udžbenik arapskog jezika za medrese 1-4</i>, El-Kalem, Sarajevo, 2002. 3. Omer Nakičević: <i>Priručnik arapskog jezika 1, Priručnik arapskog jezika 4</i>, Vrhovno islamsko starješinstvo, Sarajevo, 1989. 4. Arapski tekstovi 1 i 2, priredili Zehra Alispahić i Amira Trnka, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2007. 5. Fu'ad Na'ma: <i>Mulahhas qawaid al-luga al-arabiyya</i>, Al-Qahira, s.a. 6. Hifni Nasif, Muhammad Diyab, Mustafa Tammum, Muhammad Salih: <i>AlDurus al-nahwiyya</i>, I-II-III, Dimašq. s.a. 7. Hasan , 'Abbās : <i>An-Naḥwu l-wafiyu</i> ,I, Dāru l-ma'ārfi, Kairo, 2007. 8. Alan Jones, <i>Arabic through the Qur'an</i>, Cambridge, 2005. 9. Izzath Uroosa, <i>Leraning Arabic Language of the Qur'an</i>, Darussalam, Rijad, 2009.,

Šifra predmeta: INOP 3106	Naziv predmeta: Engleski jezik		
Ciklus: 1	Godina: 2 (imamski)	Semestar: 3	Broj ECTS kredita: 2
Status: Obavezni (Slušanje/pohađanje nastave, obavezano za studente koji na ulaznom ispitu početkom semestra nisu pokazali da vladaju engleskim jezikom na srednjem nivou (<i>intermediate BI</i>), što odgovara samostalnom korisniku jezika.)		Ukupan broj sati: 45 (Predavanja 15 + Vježbe 15 + lektorske vježbe 15)	
Odgovorni nastavnik/ci	Nastavnik Engleskog jezika		
Preduslov za upis:	Nijedan.		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<p>Pripremiti studenta, koji u toku svog dotadašnjeg obrazovanja nije postigao srednji nivo engleskog jezika za predmet Engleski jezik za posebne namjene (jezik struke) na drugoj godini studija.</p> <p>Cilj je da student stekne/obnovi elementarna znanja engleskog fonetskog sistema, vokabulara, frazeologije i gramatike, da unaprijedi komunikacijske vještine, te da ga se osposobi u samostalnom kretanju prema višem srednjem nivou (<i>upper intermediate level</i>) potrebnom za razvijanje jezika struke (ESP). Težište kursa je na usvajanju vokabulara potrebnog u svakodnevnoj komunikaciji na engleskom jeziku.</p>		
Tematske jedinice:	<p>Plan predmeta po sedmicama:</p> <p>I sedmica: Uvodno predavanje o načinu rada, sadržaju predmeta, te načinu evaluacije postignutih rezultata. Opće napomene o razvoju i značaju engleskog jezika. Engleski fonetski sistem te fonetska transkripcija.</p> <p>II sedmica: Tematska jedinica: "It's a Wonderful World!"; Glagolska vremena: Present, Past, Present Perfect; Upitni i odrični oblici; Kratki odgovori; Korisne fraze i izrazi (vježbe kroz dijalog).</p> <p>III sedmica: Tematska jedinica: 'Get Happy!'; Upitni oblici Prezenta prostog i kratki odgovori uz upotrebu pomoćnog glagola <i>do/does</i>; Present trajni; Razlikovanje prezenta prostog (simple) od trajnog (continuous); Present pasiv; <i>Vježbe konverzacije:</i> Sport i slobodno vrijeme; brojevi i datumi.</p> <p>IV sedmica: Tematska jedinica: 'Telling Tales' (naracija); Dopršiti započetu priču. Glagolska vremena za prošlost: Past simple, Past Continuous, Past Perfect i Past Passive. Upotreba – uobičajene greške. Analiza grešaka. <i>Vježbe konverzacije:</i> knjige i film, nuđenje opcija u razgovoru.</p> <p>V sedmica: Tematska jedinica: 'Doing the Right Thing'; Modalni glagoli - izricanje obaveze i dopuštenja; Have (got) to, can, be allowed to, should, must</p> <p>VI sedmica: Tematska jedinica: 'On the Move'; Oblici za budućnost: <i>going to, will, present trajni (continuous)</i> i njihova upotreba. <i>Vježbe konverzacije:</i> Vrijeme, putovanja.</p>		

	<p>VII sedmica: Tematska jedinica: 'I Just Love it!'; Konstrukcija <i>What...like?</i> – značenje i upotreba; Glagolski obrasci, kolokacije. <i>Jezik u svakodnevnoj upotrebi:</i> znakovi i zvukovi.</p> <p>VIII sedmica: Rekapitulacija/Test</p> <p>IX sedmica: Tematska jedinica: 'The World of Work'; Present Perfect vs. Past Simple; <i>Present Perfect Passive</i>; <i>Jezik u svakodnevnoj upotrebi:</i> telefonski razgovori.</p> <p>X sedmica: Tematska jedinica: 'Just Imagine!'. Kondicionali: Prvi i Drugi. Vremenske rečenice/klauze. <i>Jezik u svakodnevnoj upotrebi:</i> davanje prijedloga/predlaganje.</p> <p>XI sedmica: Tematska jedinica: 'Relationships'; Modalni glagoli nastavak – izražavanje vjerovatnoće uz pomoć: <i>must, could, might, can't, must have, could have, might have, can't have</i>. <i>Jezik u svakodnevnoj upotrebi:</i> 'so do I / neither do I' (slaganje)</p> <p>XII sedmica: Tematska jedinica: 'Obsessions'; Present Perfect Continuous; Postavljanje pitanja i davanje odgovora; Vremenski izrazi. <i>Jezik u svakodnevnoj upotrebi:</i> složene imenice i izrazi za kvantitet/količinu.</p> <p>XIII sedmica: Tematska jedinica: 'Tell me About it!'; Indirektna pitanja i Question tags; <i>Jezik u svakodnevnoj upotrebi:</i> neformalni stil izražavanja.</p> <p>XIV sedmica: Tematska jedinica: 'Life's Great Events!'; Indirektni/neupravni govor; Izjave, pitanja, imperative; Izražavanje žaljenja.</p> <p>XV sedmica: Završno testiranje.</p>
<p>Ishodi učenja:</p>	<p><i>Znanje:</i> Student posjeduje produbljeno teorijsko znanje iz gramatike i leksike engleskog jezika na nivou srednjeg stepena (intermediate level), te zna voditi konverzaciju na različite teme na engleskom jeziku.</p> <p><i>Vještine:</i> Student vlada upotrebom odgovarajućeg oblika riječi, odgovarajuće riječi te odgovarajućeg glagolskog oblika na nivou srednjeg stepena poznavanja jezika, te može transformirati rečeničnu konstrukciju u rečenične konstrukcije istog ili sličnog značenja.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Student je integrirao usvojena teorijska znanja u svakodnevni govorni engleski jezik, i samostalno može napredovati u dijelu učenja engleskog jezika.</p>
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Predavanja i vježbe receptivnih i produktivnih jezičkih vještina. Interaktivna nastava.</p>
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:</p>	<p>Zadaci tokom semestra: 20 bodova Parcijalni ispit: 30 bodova Završni ispit: 50 bodova</p>
<p>Literatura:</p>	<p><i>Obavezna:</i></p>

	- John and Liz Soars, <i>New Headway – Intermediate</i> (Student's book), the third edition, Oxford University Press.- Dodatne tekstove / vježbe osigurava predmetni nastavnik tokom izvođenja nastave.

Dopunska:

	- <i>New Headway – Intermediate</i> (Workbook), 3rd ed., Oxford University Press.- Gramatika engleskog jezika- Rječnik engleskog jezika

Šifra predmeta: INIM 3208	Naziv predmeta: Imam i društvo (praktikum)		
Ciklus: I	Godina: 2	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 4 (3 ECTS praksa)
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 15 Vježbe: 15 Praksa		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj ovog predmeta jeste da studenti: - usvoje znanja i vještine komunikacije s društvom u cjelini, njegovim institucijama, grupama i pojedincima. Imamski i muallimski rad je usko vezan za brigu prema određenim društvenim grupama za koje treba pored ličnog senzibiliteta graditi društvenu i/ ili džematsku svijest. U tom smislu ovu brigu treba institucionalizirati i razvijati kroz strukturu Islamske zajednice.		
Tematske jedinice:	1. Islamsko djelovanje u 15. stoljeću po hidžri 2. Naši ciljevi 3. Vodi ili budi vođen 4. Nevladin sektor – društveni centar moći 5. Vakuf – primjer lične i društvene inicijative za činjenje trajnog dobra 6. Organizacija i organizirano djelovanje 7. Posjeta 8. Briga o bolesnim i socijalno ugroženim licima 9. Posjeta 10. Posjeta 11. Projekt 12. Društvene bolesti i opasnosti 13. Posjeta 14. Ekološka svijest i ideja lijepog 15. Rezime i evaluacija.		
Ishodiucenja:	Nakon odslušanog i položenog predmeta studenti će biti u stanju da: a) identifikuju i klasificiraju društvene grupe u džematu i zajednici; b) analiziraju različite modele komunikacije sa društvenom zajednicom; c) prepoznaju najranjivije socijalne grupe u džematu i zajednici, d) analiziraju i organiziraju različite modele pomoći specifičnim društvenim grupama;		

	e) pripreme i razviju vlastiti ili zajednički projekt.
Metode izvođenja nastave:	- Predavanja; prezentacije; diskusije; radionice; posjete; tekstualne analize i dr.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<p><i>Redovni studenti</i></p> <p>Projekt: 30 bodova</p> <p>Aktivnosti: 20 bodova</p> <p>Integralni usmeni ispit: 50 bodova</p> <p><i>Vanredni studenti</i></p> <p>Seminarski rad: 30 bodova</p> <p>Integralni usmeni ispit: 70 bodova</p>
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hisham Altalib, <i>Vodič za islamsko djelovanje</i>, Udruženje ilmije, Sarjevo, 2000. 2. Omer Nakičević, <i>U vrtlogu vremena (1927 – 2017)</i>, Centar za napredne studije, Sarajevo, 2017. 3. Ferid Dautović, <i>Abdulah ef. Ganić, Život i djelo</i>, Udruženje ilmije IZ u BiH, Medžlis IZ Sarajevo, 2017. 4. Abdul-Hamid Ahmed Ebu Sulejman, <i>Kriza islamske civilizacije, Korijeni u kulturi i odgoju</i>, preveo Ahmed Halilović, El-Kalem i CNS, Sarajevo. 5. <i>Vakufi u Bosni i Hercegovini (zbornik radova)</i>, Islamska zajednica u Bosni i Hercegovini, Vakufska direkcija, Sarajevo, 2011. 6. Dr. Muhamed Selama Gabari, "Temeljni principi društvenog hizmeta u islamu", u: Dr. Zuhdija Hasanović, <i>Dimenzije Sunneta</i>, El-Kalem i CNS, Sarajevo, 2012., str. 171- 238. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mustafa Hasani, „Vakuf i zekat: fondovi Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini“, <i>Vakufi u Bosni i Hereghovini</i>,(Zbornik radova,)Vakufska direkcija, 2015. 2. Savremena literature koja se bavi pitanjima vođstva, lideršipa i sl.

Šifra predmeta: INKI 3204	Naziv predmeta: Učenje Kur'ana (Kiraet) IV		
Ciklus: I	Godina: 1	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Osposobiti studenata da znaju čitati Kur'an prema Veršovom rivajetu.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Imam Nafi' i njegov rivajet Verš – biografija. Uvod u metodološke principe Veršovog rivajeta. 2. Učenje Istiaze, Besmele i Fatihe prema Veršovom rivajetu. 3. Pravilo dužine na konsonantu <i>m</i> u funkciji plurala (<i>siletmim el-džem</i>). 4. Osnovne i izvedene dužine prema Veršovom rivajetu. 5. Artikulacije <i>hemzeta</i> prema Veršovom rivajetu; <i>teshil</i>, <i>ibdalnakl</i>. 6. Artikulacija <i>hemzeta</i> u jednoj riječi; artikulacija dva uzastopna <i>hemzeta</i> u jednoj riječi. 7. Artikulacija dva uzastopna <i>hemzeta</i> između dvije riječi. <i>Nakl</i> – prenošenje vokala <i>s hemzeta</i> na prethodni harf. 8. Rekapitulacija/test. 9. Mali <i>idgam</i> u Veršovom rivajetu – uvjeti i pravila. 10. Specifičan izgovor dugog vokala <i>a</i> (<i>imala</i>) u Veršovom rivajetu. 11. Artikulacija konsonanta <i>r</i> u Veršovom rivajetu (<i>ahkamer-ra</i>). 12. Artikulacija konsonanta <i>l</i> u Veršovom rivajetu (<i>ahkam el-lam</i>). 13. Ortografske specifičnosti Veršovog rivajeta. Spojeni i ispušteni konsonant <i>j</i> na kraju riječi. 14. Najučestalije sintaksičke odrednice Veršovog rivajeta. 15. Rekapitulacija svih oblasti. 		
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Poznavanje obrađenih tedžvidskih pravila prema Veršovom rivajetu; memoriranje sura iz 30 džuzua (od <i>el-Fedžr</i> do <i>en-Nas</i>) uključujući suru <i>el-Mulki</i> pet ašereta po izboru.</p> <p><i>Vještine:</i> Praktična primjena tedžvidskih pravila specifičnih za Veršov rivajetu surama iz 29. Džuzua Kur'ana.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Mogućnost teorijskog objašnjenja li praktične demonstracije obrađenih tedžvidskih pravila.</p>		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja: 50% Vježbe: 50%		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Teorija: pismena provjera (test) Praktična primjena: usmena provjera.		
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fadil Fazlić, <i>Komparacija između Hafsovog i Veršovog kiraeta</i>, El-Kalem i FIN, Sarajevo, 2000. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dževad Šošić, <i>Veza između kiraeta i Osmanove ortografije Kur'ana</i>, FIN i El-Kalem, Sarajevo, 2005. 		

Šifra predmeta: INFI 3203	Naziv predmeta: Islamsko obredoslovlje (Ibadat) II		
Ciklus: I	Godina: 2	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> - studenti budu upoznati s temeljnim pravilima i terminologijom iz Obredoslovlja i vjerskom paksom; - osposobi studente za pravilno izvođenje vjerske prakse. 		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u predmet; Smiso posta i ramazana 2. Definicija i elementi definicije posta 3. Opravdani razlozi prekida posta 4. Napaštanje posta; Posljedice kvarenja posta; 5. Kefaret i fidja; 6. Smisao zekata; Razlika između zekata, poreza i sadekatu'l-fitra 7. Imovinu na koji se daje zekat 8. Parcijalni ispit I 9. Kategorije primalaca zekata 10. Obračun zekata 11. Menadžemt zekata u svijetu I kod nas 12. Smisao hadža; Definicija i sastavni dijelovi hadža 13. Vrste hadža; Prekršaji na hadžu i iskupi 14. Hadžski obredi u kontekstu gužve 15. Rezime i evaluacija. 		
Ishodi učenja:	Nakon odslušanog i položenog predmeta studenti će biti u stanju da: <ol style="list-style-type: none"> a) definiše i objasni temeljne pojmove iz oblasti Obradoslovlja; b) izloži i klasifikuje znanja iz oblasti obredne posta, zekata i hadža; c) objasni zvanične stavove Islamske zajednice prema ibadetskim pitanjima koje je donijela; d) poveže teorijsko znanje sa konkretnim pitanjima iz prakse. 		
Metode izvođenja nastave:	- Predavanja; prezentacije; diskusije; radionice; tekstualne analize i dr.		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Seminarski rad: 20 bodova Parcijalni ispit I: 40 bodova (35 ispit + 5 aktivnost) Parcijalni ispit II: 40 bodova (35 ispit + 5 aktivnost)		

Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ibrahim Halebi, <i>Mulleqa'l-ebhur (Stjecište mora)</i>, preveli: Omer Nakičević (...), Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, Sarajevo, 2002, str. 243-352. 2. Mustafa Hasani, <i>Ibadat (Hrestomatija)</i>, Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, Sarajevo, 2009, str. 253-394. 3. Mustafa Hasani, "Sawm - islamski post", u: <i>Vodič za islamski post " ... Mjesec ramazana počinje"</i>, Tugra, Sarajevo, 2009. 4. Mustafa Hasani, "Problem gužve u Harem-i Šerifu za vrijeme hadždža", <i>Zbornik radova FIN-a</i>, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2005, br. 10, str. 167-190. http://fin.unsa.ba/index.php/biblioteka2/zbornik-radova/382-zbornik-radova-10 5. Fetva o bedeluku http://www.islamskazajednica.ba/fetve-i-rezolucije/2488-fetva-o-bedeluku 6. Farz je izdvoojiti zekat i sadekat'l-fitr u Bejtu'l-mal Islamske zajednice http://www.islamskazajednica.ba/fetve-i-rezolucije/19936-farz-je-izdvoojiti-zekat-i-sadekatu-l-fitr-u-bejtu-l-mal <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Muhamed Madžid Itr, <i>Hanefijski fikh</i>, preveo Asmir Imamović, El-Kelimeh, Novi Pazar, 2014. 2. Abdulhamid Mahmud Tuhmaz, <i>Hanefijski fikh</i>, I, preveli: Zuhdija Hasanović (...), Haris Grabus, Sarajevo, 2002. 3. Dr. Vehbe Ez-Zuhajli, <i>El-Fiqhu'l-islamijju ve edilletuhu</i>, I, Daru'l-Fikr, Damask, 1996. 4. Hasan ibn Ammar eš-Šurunbulali, <i>Hanefijski fikh</i>, preveo Jusuf Džafić, Planjax Komerc, Tešanj, 2017. 5. Mustafa Hasani, "Modeli organiziranog prikupljanja i distribucije zekata u svijetu", <i>Glasnik</i>, LXVI, Rijaset Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, septembar-oktobar, 2004, br. 9-10, str. 932-948. 6. Mustafa Hasani, "Fond zekjata iz Kuvajta – primjer savremene organizacije za prikupljanje i distribuciju zekata", <i>Zbornik radova FIN-a</i>, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2004, br. 9, str. 149–164. http://fin.unsa.ba/index.php/biblioteka2/zbornik-radova/381-zbornik-radova-9 7. "Važnost islamske vlasti u organizaciji i vođenju akcije ubiranja i distribucije zekata sa posebnim osvrtom na Islamsku zajednicu u Bosni i Hercegovini", <i>Znakovi vremena</i>, Naučnoistraživački institut "Ibn Sina", Vol. 9, Sarajevo, 2006, br. 31, str. 63-78. 8. "Problem gužve na Mini za vrijeme hadždža", <i>Zbornik radova FIN-a</i>, Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, XXVI, Sarajevo, 2007, br. 12, str. 139-159. http://fin.unsa.ba/index.php/biblioteka2/zbornik-radova/384-zbornik-radova-12 9. Dr. Jusuf El-Kardavi, <i>Ibadet u islamu</i>, preveli Mesud Džajić i Numan Čosić, Konjic, 2001.
-------------	---

Šifra predmeta: INIC 3201	Naziv predmeta: Uvod u studije islamske civilizacije		
Ciklus: I	Godina: 3	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Ovaj kurs počinje definicijama pojmova kulture i civilizacije. Nakon kratkih napomena o historiji ljudske civilizacije kurs govori o mjestu islamske civilizacije među drugim civilizacijama, njenoj suštini i stanju muslimanskog svijeta danas. Kurs zatim obrađuje podsisteme i krizu islamske civilizacije, te odnose između nje i savremenog Zapada. Cilj predmeta je uvesti studente u glavne teme studija islamske kulture i civilizacije.		
Tematske jedinice:	1. sedmica: Definicije pojmova kultura i civilizacija; Odnos vjere i kulture 2. sedmica: Mjesto islamske civilizacije među svjetskim civilizacijama 3. sedmica: Svijet islama danas: pregled osnovnih društvenih pokazatelja 4. sedmica: Temelji i suština islamske civilizacije 5. sedmica: Podsistemi islamske civilizacije: političko-administrativni sistem 6. sedmica: Podsistemi islamske civilizacije: ekonomski sistem 7. sedmica: Žena u muslimanskim društvima; Nemuslimani u islamskoj civilizaciji 8. sedmica: Rekapitulacija/Semestralni ispit 9. sedmica: Kriza islamske civilizacije: tradicionalistička i modernistička perspektiva 10. sedmica: Kriza islamske civilizacije: selefijska i reformistička perspektiva 11. sedmica: Muslimanski svijet i Zapad: historija susretanja 12. sedmica: Muslimanski svijet i Zapad: Orijentalizam i muslimansko otkriće Evrope 13. sedmica: Muslimanski i zapadni doprinos svjetskoj civilizaciji 14. sedmica: Sukob civilizacija? 15. sedmica: Rezime: Muslimani u eri globalizacije		
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Temeljno poznavanje glavnih tema iz oblasti studija islamske civilizacija i različitih viđenja tih tema.</p> <p><i>Vještine:</i> Identificirati glavna pitanja i argumente za različita stajališta po svakoj obrađenoj temi.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Student bi nakon odslušanog predmeta trebao biti sposoban pratiti i konstruktivno učestvovati u razgovorima o islamskoj civilizaciji, njenoj prošlosti, stanju i perspektivama te odnosima među civilizacijama.</p>		

Metode izvođenja nastave:	1. Predavanja 60% 2. Video prezentacije i čitanje originalnih izvora 20% 3. Prezentacije studenata 20%
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<ul style="list-style-type: none"> - Učešće u nastavi (za vanredne studente učešće u konsultativnoj nastavi) 10%; - Zadaci (za vanredne studente zadaci sa asistenticom) 20%; - Parcijalni ispit 35% (iz gradiva za prvih sedam sedmica); - Završni ispit 35% konačne ocjene. <p>Za prolaznu ocjenu nužno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja. Probijanje rokova biće sankcionirano oduzimanjem jednog boda za svaki dan kašnjenja.</p>
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hrestomatija <i>Uvod u studije islamske civilizacije</i>, ur. Ahmet Alibašić, Sarajevo, 2017. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lewis, Bernard. "Muslimansko otkriće Evrope: dodir i sudar" u Karić, prir. <i>Ljudska prava u kontekstu islamsko-zapadne debate</i>, 43-97. 2. Lewis, Bernard. "Povijest drugih naroda" u <i>Islam and the West</i>. New York: Oxford University Press, 1993, 119-30. (Preveo Fikret ef. Pašanović). 3. Hodžić, Dževad, ur. <i>Atlas islamskoga svijeta</i> (Sarajevo: Udruženje ilmije IZ u BiH, 2003). 4. Huntington, Samuel. "Sukob civilizacija" u Enes Karić, ed. <i>Ljudska prava u kontekstu islamsko-zapadne debate</i>. Sarajevo: Pravni centar, 1996: 99-129. 5. Said, Edward W. <i>Orijentalizam</i>. Zagreb: Konzor, 1999.

Šifra predmeta: INIM 3201		Naziv predmeta: Imamet	
Ciklus: I	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 4 (2 ECTS praksa)
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Praksa	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> • da studente uvede u osnovna teorijska i praktična znanja i iskustva kako bi uspješno obavljali imamsku službu u Islamskoj zajednici u Bosni i Hercegovini. 		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ko je najpreči da bude imam, uvjeti za imama, uvjeti za klanjanje u džematu, slijeđenje imama, zamjena imama u toku namaza (<i>el-istihlaf</i>), propisi o džamijama 2. Vođstvo u islamu, kako definirati potencijalne vođe, suština rješavanja problema, donošenje odluke, odluka vs. implementacija, osnove planiranja, osnovni elementi ocjene, osnivanje tima i ostvarenje grupe 3. Imam u gradskom džematu, imam u prigradskom džematu 4. Imam u dijaspori, imam u strukturi Islamske zajednice Bosne i Hercegovine 5. Džemat, šta je džemat u našim uvjetima, kako uspješno djelovati u džematu? Koje načine, forme i sredstva koristiti? 6. Način odijevanja imama, ophođenje i komunikacija, distribucija islamske literature 7. Rekapitulacija/Test 8. Važnost i fadileti dove u islamu, važnost i fadileti zikra u islamu 9. Dženaza namaz, ponašanje kod umrlog, način klanjanja, ponašanje na kaburu 10. Hadž: svečanost prilikom ispraćaja, ikrar i doček 11. Bračni i porodični život tradicionalne muslimanske porodice: dova pri sklapanju braka, nadijevanje imena, akika, sunećenje, useljenje u kuću ili stan 12. Vođenje knjige rođenih, polaznika mekapske nastave, vjenčanih i umrlih, ljetopis, upoznavanje sa protokolom i važnosti protokola pri važnim i sl. svečanostima: postavljenja kamena temeljca, otvaranja džamije, posjete zvaničnika Islamske zajednice, tevhid, hatme, mevlud, bajram, ramazan, obilježavanje Nove hidžretske godine itd. 13. Upoznavanje sa džamijskim kućnim redom, zapisnik o održavanju završnih ispita, zapisnik s utakmica u malom nogometu, vodič za šerijatsko vjenčanje 14. Pravilnik o organizaciji i radu Medžlisa Islamske zajednice, Fond "Bejtul-mal" 15. Rekapitulacija svih oblasti. 		
Ishodi učenja:	<i>Znanje:</i> Studenti će nakon uspješno savladanog gradiva biti upoznati s osnovnim obavezama imama u različitim sredinama		

	<p><i>Vještine:</i> Studenti će steći vještine pripreme i realiziranja vlastitog plana aktivnosti, prepoznati posebnosti i razlike među džematima, kao i specifičnosti rada u bošnjačkoj dijaspori.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Studenti će posjedovati teorijsko znanje i empirijske vještine neophodne da samostalno izvršavaju imamske, muallimske i hatipske obaveze.</p>
Metode izvođenja nastave:	Nastava će se izvoditi u formi interaktivnih predavanja i vježbi. Rad u okviru predmeta će se odvijati na individualnom i grupnom nivou. Studenti su obavezni izraditi esej i prezentirati ga pred saradnikom i ostalim kolegama studentima.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Esej čini 20%, test 30%, a završni ispit 50% ocjene. Za prolaznu ocjenu neophodno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja.
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Imamet</i> (hrestomatija), (prir.: mr. Mustafa Hasani i mr. Ferid Dautović), Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2008. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Altalib Hisham, <i>Vodič za islamsko djelovanje</i>, (s engleskog: Velida Selmanagić), IZ u BiH, Udruženje ilmije, Sarajevo, 2000., str. 47-127. 3. Mujkanović Zahid, <i>Velika zbirka dova</i>, Zahid Mujkanović, Sarajevo, 2005. 4. Mulahalilović Enver, <i>Vjerski običaji Muslimana u Bosni i Hercegovini</i>, Starješinstvo IZ u BiH, Hrvatskoj i Sloveniji, 1988. 5. Pravilnici Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini 6. Salispahić Džemal, <i>Imam</i>, Medresa "Osman-ef. Redžović", Visoko, 2014. 7. Sokolović h. hfz. Sinanuddin, <i>Islamski propisi o čuvanju zdravlja, posjeti bolesnika i sahrani umrlog muslimana</i>, Sokolović hadži hafiz Sinanuddin, Sarajevo, 1972. 8. Sujuti (Es-), "Fetve o mevludu, tesbihu i sedmini", <i>Preporod</i>, (preveli Almir Fatić i hfz. Senad Čeman) 9. Sukrić Nijaz, <i>Organizacija i oblici vjerskoprosvjernog života muslimana Bosne i Hercegovine od 1945. do 1976. godine</i>, El.Kalem i FIN, 2006. 10. Tuhmaz Abdulhamid Mahmud, <i>Hanefijski fikh</i>, I, (s arapskog: Zuhdija Hasanović i dr.), Haris Grabus, Sarajevo, 2002., str. 326-343.

Šifra predmeta: INRP 3202		Naziv predmeta: Uvod u psihologiju	
Ciklus: I	Godina: 2	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Seminar: 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	U okviru ovog kolegija izučavaju se odabrane teme iz savremene psihologije od posebnog značaja za vjerodostojno razumijevanje psihičkog života i ponašanja čovjeka. Ciljevi predmeta su 1) upoznati studente sa najvažnijim spoznajama savremene psihologije i 2) studentima omogućiti uvid u njihova moguća značenja i praktične implikacije i primjene u različitim segmentima života.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Predmet savremene psihologije 2. Ličnost i njeno značenje 3. Identitet i njegove odrednice 4. Emocionalna inteligencija 5. Dječija psihologija 6. Psihologija adolescencije 7. Psihologija odrasle dobi 8. <i>Rekapitulacija / test</i> 9. Psihološke značajke stare populacije 10. Socijalna psihologija persuazije i propagande 11. Unutargrupna dinamika i međugrupni odnosi 12. Mentalno zdravlje i psihološko savjetovanje 13. Stres, zdravlje i posao 14. Psihologija braka i porodice 15. Rekapitulacija svih oblasti 		
Ishodi učenja:	<ul style="list-style-type: none"> - Imati uvid u predmet i pristup izučavanja savremene psihologije. - Poznavati osnovne psiho-socijalne pojmove i procese važne za razumijevanje psihičkog života i ponašanja čovjeka. - Prepoznati važnost usvojenih psiholoških spoznaja za razumijevanje ponašanja čovjeka u različitim životnim situacijama i segmentima života. - Pratiti i kritički analizirati prisustvo ovih procesa i mogućnosti njihovih primjena u svakodnevnom životu i radu. 		
Metode izvođenja nastave:	<ul style="list-style-type: none"> - Predavanja - Vježbe - Seminar(i) 		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Prisustvo i učešće u nastavi 10%, seminarski rad 10 %, prvi parcijalni ispit 30 %, drugi parcijalni ispit 50%		
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aronson, Elliot, Timothy Wilson i Robin Akert, <i>Socijalna psihologija</i>, Mate d.o.o., Zagreb, 1997, odabrana poglavlja. 2. Berk, Laura, <i>Psihologija cjeloživotnog razvoja</i>, Naklada Slap, Jastrebarsko, 2007, odabrana poglavlja. 3. Bezić, Ivan, "Pastoralna psihologija", Bogoslovska smotra, vol. 60 (1990), str. 95-105. 		

4. Družić-Ljubotina, Olja i Ljiljana Friščić, „Profesionalni stres kod socijalnih radnika: izvori stresa i sagorijevanje na poslu“, *Ljetopis socijalnog rada*, vol. 21 (1990), str. 5-32.
5. Ekeman, Natan, *Psihodinamika porodičnog života*, 1966, odabrana poglavlja.
6. Goleman, Daniel, *Emocionalna inteligencija*, Mozaik knjiga, Zagreb, 1997, odabrana poglavlja.
7. Hwalng, Philip i Bjorn Nilsson, *Razvojna psihologija*, Dom Štampe, Zenica, 2000, odabrana poglavlja.
8. Larsen, Randy i David Buss, *Psihologija ličnosti*, preveli Denis Bratko, Ana Butković i Ivana Hromatko, Naklada Slap, Jastrebarsko, 2008, odabrana poglavlja.
9. Rot, Nikola, *Opšta psihologija*, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 2004, odabrana poglavlja.

Dopunska:

1. Despot-Lučanin, J. (2003). *Iskustvo starenja*. Naklada Slap, Jastrebarsko.
2. Domazet, Anđelko, „Teologija i psihologija: mogućnosti i granice dijaloga“, *Filozofska istraživanja*, vol. 2 (2007), str. 261-278.
3. Duran, M. (2004). *Dijete i igra*. Naklada Slap, Jastrebarsko. Lacković-Grgin, K. (1999). *Samopoimanje mladih*. Naklada Slap, Jastrebarsko.
4. Petz, Boris, *Uvod u psihologiju*, Naklada Slap, Jastrebarsko, 2001.
5. Scahie, K.W., Willis, S.L. (2001). *Psihologija zrele dobi i starenja*. Naklada Slap, Jastrebarsko.
6. Vasta, R., Haith, M.M. i Miller, S.A. (1998). *Dječja psihologija*. Naklada Slap, Jastrebarsko.

Šifra predmeta: INOP 3202		Naziv predmeta: Engleski jezik za imame	
Ciklus: I	Godina: 2	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Lektorske vježbe: 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Engleski jezik		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Predmet ima za cilj: <ul style="list-style-type: none"> - uvesti studenta u islamsko-imamski žanr na engleskom jeziku s kojim će se u budućnosti susretati te unaprijediti jezičke kompetencije, prije svega u govornoj produkciji studenta kao samostalnog korisnika engleskog jezika prema Zajedničkom evropskom referentnom okviru za jezike(ZEROJ/CEFR, Common European Framework of Reference for Languages), bez obzira na pojedinačni nivo znanja postignut tokom prethodnog obrazovanja. - Navedeno se postiže obradom tematskih sadržaja u vidu tekstova iz područja islama, s posebnim osvrtom na imamet, kao i korištenjem raznovrsnog autentičnog i aktualnog materijala iz različitih (pisanih i govornih) medija, didaktički prilagođenog upravo s ciljem razvijanja četiriju temeljnih jezičkih vještina (čitanje, slušanje, pisanje i govor), te usvajanjem i proširivanjem specifičnog profesionalnog vokabulara i morfosintaktičkih struktura za efikasno komuniciranje na engleskom jeziku. - Težište predmeta je na receptivnim jezičkim vještinama (čitanje i slušanje), kako bi se olakšalo korištenje stručne literature na engleskom jeziku u svrhu istraživanja, kao i razumijevanje usmenog diskursa iz područja imameta. Nadalje, obaveza održavanja kraćih usmenih prezentacija te sudjelovanje u diskusijama o zadanoj temi relevantnoj za buduće imame imaju za cilj dovesti do određenog razvijanja produktivnih jezičkih vještina (tj. usmeno izražavanje) s ciljem osiguranja temelja za buduće aktivno sudjelovanje u kreiranju nove slike Islama u Zapadnom svijetu, čemu mogu i trebaju doprinijeti svršenci Studijskog programa za imame, hatibe i muallime na FIN-u. - Jedan od važnih ciljeva jeste priprema svršenika, budućih imama, hatiba i muallima, za aktivno učešće u međureligijskom dijalozu na granici BiH. Cilj predmeta jeste potaknuti studente da samostalno razvijaju komunikacijske kompetencije i ovladaju vještinama za uspješno vođenje konverzacije u kojoj će biti u stanju da, na osnovu stajališta Islama po određenom pitanju, artikuliraju svoje mišljenje o raznim aktualnim islamskim/imamskim temama. 		
Tematske jedinice po sedmicama: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje s planom i koncepcijom vježbi, materijalima te načinom ocjenjivanja. Definiranje ESP-a (<i>English for Specific Purposes / Engleski za posebne namjene</i>). Uvodne vježbe. 2. Tematska jedinica i vokabular iz oblasti: Stubovi Islama: Islamski i imamski šarti I Jezičke vještine u fokusu: Proširivanje proste i sažimanje složene rečenice/teksta. Karakteristike dobrog sažetka. Vježbe indirektnih/direktnih upitnih oblika i glagolskih obrazaca u konverzaciji. Pregled glagolskih vremena 1. 		

3. **3. Tematska jedinica i vokabular iz oblasti:**
Stubovi Islama: Islamski i imanski šarti II
- Jezičke vještine u fokusu:** Proširivanje proste i sažimanje složene rečenice/teksta. Karakteristike dobrog sažetka. Vježbe indirektnih/direktnih upitnih oblika i glagolskih obrazaca u konverzaciji. Pregled glagolskih vremena 2.
4. **Tematska jedinica:** Marriage (wedding traditions, relationship problems)
- Jezičke vještine u fokusu:** ista riječ u različitim kontekstima, složeni glagoli, upotreba kondicionala za izražavanje mogućnosti i vjerovatnoće, nuđenje savjeta, mišljenja
- Pregled glagolskih vremena 3.
5. **Tematska jedinica:** Social Relationships in Islam (principles of the Muslim social system, Islamic social institutions, motherhood)
- Jezičke vještine u fokusu:** mind-mapping, objašnjenja i definicije, koncizno zapisivanje uz upotrebu kratica, upotreba rječnika, enciklopedija i Interneta prilikom istraživanja
- Pregled glagolskih vremena 4.
6. **Tematska jedinica:**
- Zapadnjačka kultura mladih (youth culture) vs. islamski odgoj djece.
- Jezičke vještine u fokusu:**
- Upotreba kondicionala prilikom izražavanja mogućnosti i vjerovatnoće. Poređenje i kontrastiranje. Koherentnost teksta.
- Pregled kondicionala.
7. **Tematska jedinica:** The Prophethood of Muhammad (PBUH)
- Jezičke vještine u fokusu:** biografija/životopis, 'flow charts' u svrhu hronološkog prikaza događaja
8. **Parcijalni ispit I**
9. **Tematska jedinica i vokabular iz oblasti:**
- Retorika/govorništvo I (Poslanikova s.a.v.s. retorika, retorika u historijskoj perspektivi, moć retorike).
- Jezičke vještine u fokusu:**
- Faze pripreme govora (inventio, distributio, elocutio, memoria, actio), metode ubjeđivanja, oslonci u govorništvu (etos, patos, logos), slušanje govora, dizajniranje govora, strategije, kompozicija govora, retoričke figure, argumenti, retoričko-poetske figure/figurativni jezik, neverbalni znakovi, vrste govora / stil govora.
- Argumentacija, stilska sredstva i stilske figure.
10. **Tematska jedinica i vokabular iz oblasti:**
- Retorika/govorništvo II (radionica: držanje kraće hutbe na engleskom)
11. **Tematska jedinica:** A Healthy Lifestyle (lifestyle choices, healthy living in the Qur'an and modern science, Qur'anic attitudes towards mental and

	<p>spiritual health)</p> <p>Jezičke vještine u fokusu: organiziranje vokabulara, mind mapping, brzo čitanje za suštinom teksta/za posebnom informacijom - vrste čitanja, planiranje akademskog teksta u smislu teme, strukture i stila.</p> <p>12. Tematska jedinica: Narrative in Islam (storytelling in the Islamic tradition, characters, plot, themes and morals, the story of Yusuf)</p> <p>Jezičke vještine u fokusu: praćenje priče uz pomoć tragova, ekstenzivno slušanje za općom informacijom , prepričavanje priče na osnovu bilješki, upotreba tempa, ritma, intonacije i naglasaka u svrhu efikasnog donošenja priče.</p> <p>13. Tematska jedinica: Children's Rights (human rights legislation, children's rights in Islam, children's responsibilities to their parents)</p> <p>Jezičke vještine u fokusu: upotreba imeničkih složenica, poređenje različitih mišljenja i stavova, parafraziranje/sažimanje informacije u tekstu, priprema i sastavljanje izvještaja</p> <p>14. Tematska jedinica:Islam and Environment</p> <p>Jezičke vještine u fokusu: parafraziranje informacije, izvještavanje na osnovu sekundarnih izvora, identificiranje funkcije članka/teksta, različiti načini strukturiranja teksta i argumentacije</p> <p>15. Prezentacije studenata (odabrane islamsko-imamske teme)</p>
<p>Ishodi učenja:</p>	<p><i>Znanje:</i> Student poznaje ključne pojmove i specifični profesionalni vokabular koji odlikuje islamsko-imamski žanr na engleskom jeziku.</p> <p><i>Vještine:</i> Student se samostalno koristi autentičnim i aktualnim medijskim materijalom koji tretira različite teme iz oblasti islamskih studija – imameta, te stručnom literaturom na engleskom jeziku u svrhu istraživanja. Sposoban je pripremiti i održati kraću usmenu prezentaciju/hutbu te sudjelovati u diskusijama o navedenim temama.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Student je, prije svega, u svojoj govornoj produkciji, sposoban adekvatno komentirati/tumačiti opća imamska pitanja sa stajališta islama, oslanjajući se pritom na Kur'an i hadis, Poslanikov s.a.v.s. život i praktični život vjernika u svrhu argumentiranog iznošenja vlastitog stava na najpozitivniji mogući način, kako bi doprinio boljem razumijevanju između muslimana i drugih Evropljana/nemuslimana.</p>
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Predavanja: kroz prezentacije - Vježbe Vježbe se izvode u stalnoj interakciji nastavnika sa studentima, bez obzira na vrstu nastavne aktivnosti. Vježbe integrisanih vještina čitanje/pisanje, slušanje/govorenje, npr. vježba govorenja po saslušanom predavanju, odnosno vježba izražavanja u pisanoj formi kao odgovor/reakcija na pročitani tekst. Učešće u diskusiji na času. Timski rad. - Konverzacija Vježbe konverzacije se izvode u stalnoj interakciji izvornog govornika (lektora) sa studentima. Zadaci kroz koje će studenti vježbati da govore o prvenstveno islamsko-imamskim temama. Diskusije. Timski rad. - Samostalni zadaci Usmena prezentacija

<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:</p>	<p>Učešće u nastavi 5%, usmeni test iz konverzacije 20%, parcijalni 30%, i završni ispit 45% konačne ocjene.</p> <p><i>Vanredni:</i></p> <p>Konverzacija: 25;</p> <p>Prva parcijala: 30 bodova;</p> <p>Završni ispit: 45 bodova.</p> <p>Student je obavezan na svim provjerama znanja, vještina i sposobnosti ostvariti minimalno 55 % od predviđenog broja bodova.</p> <p>Konačna ocjena formira se sabiranjem bodova ostvarenih u okviru različitih provjera znanja.</p>
<p>Literatura:</p>	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Skripta odabranih tekstova i materijala za vježbe: <i>Engleski jezik za imame</i> <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ruqaiyyah Waris Maqsood, <i>Examining Religions - Islam</i> 2. Amna Bedri, Fiona McGarry, <i>English for Islamic Studies</i> 3. Gramatika engleskog jezika 4. Jednojezični rječnik engleskog jezika 5. Murata, Sachiko, Chittick, William C., <i>The Vision of Islam</i>, Suhail Academy, Lahore, 2005. 6. Yusuf Hamza, <i>Purification of the Heart – Signs, Symphoms and Cures of the Spiritual Diseases of the Heart.</i>

Šifra predmeta: INIM 3205		Naziv predmeta: Imamsko-muallimska praksa II	
Ciklus: I	Godina: 2	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 15 Predavanja 0 Praktične vježbe 15 Terenski rad Praksa	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj ramazanske prakse jeste da se studenti osposobljavaju za budući samostalan i timski rad, primjenu teorijskih znanja u profesionalnom radu i suočavanje sa izazovima rada na terenu.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<p>-Pripremni sati (10 kontakt sati): Upoznavanje s Pravilnikom o stručnoj praksi studenata Fakulteta islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu</p> <p>Ostale teme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ličnost imama-mu'allime - Izazovi imamsko-mu'allimskog rada u džematima IZ - Osvježavanje elementarnih imamskih znanja - Izrada okvirnog plan aktivnosti - Izbor, priprema i pisanje hutbe, kraćih obraćanja, predavanja - Organiziranje prigodnih svečanosti - Rad sa djecom i omladinom - Rad sa posebnim kategorijama -Realizacija ramazanske prakse (100 sati) -Evaluacija ramazanske prakse (5 kontakt sati) <p>Analiza dokumenata s prakse</p> <ul style="list-style-type: none"> -„Dnevnik imamsko-mu'allimske prakse u mjesecu ramazan“, -„Izvještaj/evaluacija mentora o obavljenoj imamsko-mu'allimskoj praksi“ i -„Studentova evaluacija medžlisa, IZ/ustanove/organizacije“ 		
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Student osvježava i dopunjava svoje znanje o imamsko – mu'allimskom radu u džematima Islamske zajednice</p> <p><i>Vještine:</i> Student će steći vještine pripreme i realiziranja vlastitog plana aktivnosti; moći identificirati i primijeniti mjerljive indikatore u evaluaciji programa; prepoznati posebnosti i mjesne razlike džemata, kao i specifičnosti rada u bošnjačkoj dijaspori.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Student je sposoban da u saradnji sa drugima ili samostalno izvodi imamsko-mu'allimsku praksu uz Ramazan.</p>		
Metode izvođenja nastave:	Instrukcije; prezentacije; rad na terenu; evaluacija		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Ramazanska praksa se ocjenjuje sa Uspješno/Neuspješno. Konačna ocjena se izvodi kroz praćenje i provjeravanje rada studenta tj. s fokusom na praktičan rad.		

	<p>Struktura bodova:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Pripreme i evaluacijske aktivnosti - 40 bodova -„Dnevnik imamsko-mu'allimske prakse u mjesecu Ramazanu“, 20 bodova -„Izveštaj/evaluacija mentora o obavljenoj imamsko-mu'allimskoj praksi“, 20 bodova -„Studentska evaluacija medžlisa IZ/ustanove/organizacije“, 20 bodova
<p>Literatura:</p>	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Džemal Salispahić, <i>Imam</i>, Visoko, Medresa Osman ef. Redžović, 2014. 2. Hisham Al Talib, <i>Vodič za islamsko djelovanje</i>, prevela Velida Selmanagić, Islamska zajednica u BiH, Udruženje ilmijje Iz u BiH, Sarajevo, 2000. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Muhamed Salkić, <i>Organizacija i administracija Islamske zajednice</i>, El-Kalem. Sarajevo, 2003.

Šifra predmeta: INAK 3309	Naziv predmeta: Savremene akaidске teme		
Ciklus: I	Godina: 3	Semestar: 5	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Seminar: 15	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznati studente s nekim aktuelnim problemima s kojima se muslimani danas susreću, poput ključnih problemi teologije i teologije morala, kao što su: modernizam, sekularizam, izazovi nove religioznosti, međureligijski dijalog, teološko razumijevanje savremenoga odnosa prema: začecu, abortusu, vantjelesnoj oplodnji, presađivanju organa, eutanaziji, ali i prema biljnome animalnome svijetu.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. sedmica: „Sadržaj naučavanja Savremenih akaidskih tema“ 2. sedmica: „Tradicija: Pitanje definiranja“ 3. sedmica: „Pojmovna razgraničenja tradicionalizam i modernizam“ 4. sedmica: „Teološki uzroci nastanka podjele svijeta na sakralno i profano“ 5. sedmica: „Otudjenje i osamljenost kao produkti kapitalizma“ 6. sedmica: „Izazov procesa globalizacije za religiju“ 7. sedmica: „Fenomen nove religioznosti“ 8. sedmica: „Međureligijski institucionalni dijalog u BiH“ 9. sedmica: <i>(Prvi parcijalni ispit)</i> 10. sedmica: „Teologija morala“ 11. sedmica: „Integrativna bioetika i teologija morala“ 12. sedmica: „Percepcija života u muslimanskoj teologiji morala“ 13. sedmica: „Percepcija animalnog svijeta u muslimanskom teološkom diskursu“ 14. sedmica: „Pojam okoliša u muslimansko-teološkoj refleksiji“ 15. sedmica: REKAPITULACIJA 		
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Nakon uspješnoga okončanja ovoga kursa, studenti će: a) steći osnovna znanja o teološkome pristupu fenomenima: modernizma, tradicionalizma, sekularizacije i globalizacijeb) upoznati studente sa međusobnim odnosom teologije i morala</p> <p><i>Vještine:</i> Polaganjem ovoga predmeta studenti će biti u mogućnosti: a) prezentirati neke od savremenih teoloških problema b) u određenoj mjeri razvijati moralni senzibilitet prema svemu stvorenome; c) razvijati suživot i međureligijski dijalog.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Ovim kursom studenti stječu temeljne kompetencije za izvođenje nastave u medresama iz predmeta Ahlak i Akaid. Poslije odslušanoga kursa</p>		

	svršenici će moći u svome pedagoškome radu realizirati osnovnu edukaciju u polju međureligijskoga dijaloga, teologije morala i integrativne bioetike.
Metode izvođenja nastave:	1. eks katedra 35 % 2. razgovor 30 % 3. seminar 35 %
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<i>Redovni studenti:</i> 1. aktivnost na času (prisustvovanje i seminar) 30% 2. Prvi parcijalni ispit 35% 3. Drugi parcijalni ispit 35% <i>Vanredni studenti:</i> 1. Prvi parcijalni ispit 50% 2. Drugi parcijalni ispit 50%
Literatura:	<i>Obavezna:</i> 1. Hrestomatija: <i>Savremene akademske teme 1</i> , ur. Adnan Silajdžić, Sarajevo, FIN, 2007. str. 9.-51.; 11.-170.; 181.-192. 2. İlhan İlikilic, Hakan Ertin, »Etički aspekti istraživanja ljudskih embrionalnih matičnih ćelija u islamskom svijetu: stavovi i razmišljanja«, <i>Znakovi vremena</i> , Sarajevo, vol. 17., br. 63., str. 109-132. 3. Amir Muzur, Iva Rinčić, »Hospital/hospicij u islamskoj kulturi«, <i>Znakovi vremena</i> , Sarajevo, vol. 17., br. 63., str. 133-138. 4. Samir Beglerović, »Savremeno muslimansko mišljenje pred izazovima ekološke krize«, <i>Novi Muallim</i> , Sarajevo, 2008., vol. 9., br. 35, str. 70.-77. 5. Samir Beglerović, »Tradicionalni i moderni pristupi fenomenima smrti i umiranja«, <i>Znakovi Vremena</i> , Sarajevo, 2011., vol. 14, br. 52/53, str. 67.-82. 6. Annemarie Schimmel, »Islam i čudesnosti stvorenja: Životinjsko carstvo«, <i>Novi Muallim</i> , Sarajevo, 2014., vol. 15., br. 58., str. 45-58. 7. Orhan Jašić, »Biljni svijet u Tradiciji muslimana« Sarajevske sveske br. 47-48., 2015., str. 171-178. <i>Dopunska:</i> 1. AbūḤāmid el-Ġazālī, <i>Znamenja o Allahovim stvorenjima</i> , Ljiljan, Ljubljana, 1994., Selim Sami Jašar, »Razgovor sa svrakom«, u prijevodu Fejzulah Hadžibajrić, u: Mustafa Cerić (ur.), <i>Tesawwuf, islamska mistika</i> , Zagrebačka džamija, Zagreb, 1989. 2. Jusuf Žiga, <i>Zemljoradnici vremena</i> , Bosanski kulturni centar i Bosanska knjiga, Sarajevo, 1998. 3. Gordana Pelčić, <i>Donacija organa i vjernici</i> , Medicinski fakultet u Rijeci, Rijeka, 2006. 4. Tomislav Krznar, <i>Znanje i destrukcija, Integrativna bioetika i problemi zaštite okoliša</i> , Pergamena, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2011. 5. Željko Kaluđerović, »Kontroverze oko GM ili transgenih organizama«, <i>Arhe</i> , Novi Sad, vol. 6., br. 12, 2009, str. 159-172. Željko Kaluđerović, Orhan Jašić, »Pitagorejska i arapska recepcija ne-ljudskih živih bića«, <i>Nova prisutnost</i> vol. 13., br. 1., 2015., str. 25-33.

Šifra predmeta: INFI 3304	Naziv predmeta: Šerijatsko personalno pravo		
Ciklus: I	Godina: 3	Semestar: V	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Seminar: 15		
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Ciljevi predmeta:	Cilj ovog kursa je da upozna studente sa mjestom i ulogom braka i porodice u islamu. Uključuje pitanja: obaveznost braka, glavni uvjeti braka, bračne zabrane, pitanja prestanka braka i posljednice braka. Sve navedeno je ilustrirano primjerima iz sudske prakse šerijatskih sudova. Upoznati stedente sa osnovama šerijatskog nasljednog prava.		
Tematske jedinice:	1. sedmica: Personalno pravo; Porodica i njena struktura. 2. sedmica: Definicija braka i ciljevi braka u šerijatskom pravu. 3. sedmica: Uvjetizabrak, Vrstebraka (Poligamija; mješovitibrak, fiktivni brak, mutaveza). 4. sedmica: Mehr; Medijacija – rješavanjebračnihnesuglasica. 5. sedmica: Prekidbraka (Vrste: Sudskiprekidbraka, Sporazumniprekid braka, Lian, Fesh). 6. sedmica: Talak-repudijacija. 7. sedmica: Posljedicebraka; Iddet . 8. sedmica: Rekapitulacija/Test. 9. sedmica: Imovinskiizdacinakonsmrtiostavitelja; Diobaimovine 10. sedmica: Vasijet – posljednjavolja. 11. sedmica: Specifičnost i važnost nasljednog prava; Predislamski i islamski nasljedni red – reforme. 12. sedmica: Kategorije nasljednika u šerijatskom pravu; Mogućnosti nasljednika. 13. sedmica: Naslijeđivanje ženskih lica. 14. sedmica: Specifični slučajevi naslijeđivanja. 15. sedmica: Rekapitulacija svih oblasti.		
Ishodi učenja:	Student je kompetentan za uključivanje u rad bračnih i predbračnih savjetovališta, pripremanje ili obavljanje šerijatskih vjenčanja, savjetovanja vezana za rješavanje bračnih sukoba i sl.		

Metode izvođenja nastave:	- Predavanja; prezentacije; diskusije; radionice; tekstualne analize i dr.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<ul style="list-style-type: none"> - Seminarski rad – 20 bodova - Parcijalni ispit I – 40 bodova - Završni ispit (parcijalni ispit II) - 40 bodova - Konačna ocjena formira se sabiranjem rezultata iz svih navedenih oblika provjere znanja.
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ibrahim Džananović, Primjena šerijatskog porodičnog prava kroz praksu Vrhovnog šerijatskog suda u sarajevu, Fakultet islamskih nauka u Sarajevu. 2. Mustafa Hasani, <i>Tumačenje i primjena normi šerijatskog prava o mješovitim brakovima u Bosni i Hercegovini u periodu 1930-1940. godina</i>, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, neobjavljen doktorski rad. 3. F. Karčić E. Karić, <i>Šerijatsko pravo u savremenom dobu</i>, Pravni centar, Sarajevo, 1998, str. 333-357. 4. Begović Nedim: "Testament u islamskom pravu", Glasnik, LXIV/2002, br. 11-12, str. 1147-1158. 5. Mehmed Begović, Šerijatsko bračno pravo. 6. M. A. Ćerimović, Šerijatsko nasljedno pravo. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tuhmaz, <i>Hanefijski fikh</i>, II. 2. Hasib Muratbegović, Tumač šerijatskih propisa hanefijskog mezheba o ženitbi, obitelji i nasljedstvu, ? 3. Džananović Ibrahim, "Odsutnost i nestalost muža kao razlog za rastavu braka", Takvim 1997, Udruženje Ilmijje BiH, Sarajevo, 1996, str. 31-43. 4. Hukukialiekaranesi, Ženitbeni zakonik. 5. Abdulah Ajni Bušatlić, Porodično i nasljedno pravo muslimana. 6. M. Hasani, "Jedna interesantna vasijetnama iz Gračanice iz 1936. godine", Takvim za 2006, Sarajevo, 2005. 7. N. Traljčić S. Babić, Bračno pravo. 8. M. Hasani i N. Begović, "Praksa šerijatskih vjenčanja u Islamskoj zajednici u Bosni i Hercegovini", <i>Glasnik</i>, LXXIII, Rijaset IZ u BiH, novembar–decembar 2011, br. 5-6, str. 1124-1137.

Šifra predmeta: INIC 3302		Naziv predmeta: Historija islamske civilizacije do 1700.	
Ciklus: I	Godina: 3	Semestar: V	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Seminar: 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<p>U okviru ovog predmeta prati se nastanak, razvoj i transmisija islamske kulture i civilizacije na različitim geografskim prostorima; daje se pregled glavnih kulturnih zona islama sa njihovim karakteristikama i ostvarenjima u različitim segmentima do 18. stoljeća. Posebno se prate kulturni među-uticaji, nastanak, glavne karakteristike i historijski razvoj osnovnih političkih, vojnih, pravosudnih, privrednih, obrazovnih i znanstvenih institucija u ovom razdoblju. Glavni ciljevi predmeta su:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Studente upoznati s glavnim procesima, događajima, ličnostima i institucijama iz historije islamske kulture i civilizacije do perioda kolonijalizma; ▪ Studente upoznati s glavnim temama iz historije islamske civilizacije ovog perioda koje i danas snažno određuju muslimanski svijet i njegove odnose sa drugim civilizacijama. 		
Tematske jedinice:	<p>1. sedmica: Uvod; Faktori promjene</p> <p>2. sedmica: Vrijeme Hulefairašidina i emevijski period</p> <p>3. sedmica: Islamska civilizacija 750-945.</p> <p>4. sedmica: Islamska civilizacija 945-1405.</p> <p>5. sedmica: Islam u Španiji i južnoj Italiji</p> <p>6. sedmica: Institucije ranog i klasičnog doba islamske civilizacije</p> <p>7. sedmica: Institucije ranog i klasičnog doba islamske civilizacije</p> <p>8. sedmica: Osmanska država 1300-1700.</p> <p>9. sedmica: Osmanska država 1300-1700.</p> <p>10. sedmica: Klasične osmanske institucije</p> <p>11. sedmica: Islam u Iranu od 13-18. st.</p> <p>12. sedmica: Islam u južnoj i jugoistočnoj Aziji prije kolonizacije</p> <p>13. sedmica: Islam u centralnoj Aziji, Rusiji i Kini do 18. st.</p> <p>14. sedmica: Islam u podsaharskoj Africi prije kolonizacije</p> <p>15. sedmica: Rekapitulacija</p>		
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> stjecanje temeljnih znanja o najznačajnijim događajima, procesima, institucijama i ličnostima islamske civilizacije od njenog nastanka do 1700. godine.</p> <p><i>Vještine:</i> kritičko promišljanje obrađenih događaja, ličnosti i procesa.</p>		

	<p><i>Kompetencije:</i> sposobnost predstavljanja ključnih tema historije islamske civilizacije iz više perspektiva; sposobnost predstavljanja kontinuiteta i promjene u islamskoj civilizaciji do 1700. godine; sposobnost uočavanja veza među civilizacijama; razumijevanje uzroka uspona i pada muslimanskih država.</p>
Metode izvođenja nastave:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Predavanja 60% 2. Video prezentacije i čitanje originalnih izvora 20% 3. Prezentacije studenata 20%
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<ul style="list-style-type: none"> - Učešće u nastavi (za vanredne studente u konsultativnoj nastavi) 10%; - Kvizovi (za vanredne studente zadaci sa asistenticom) 15%; - Parcijalni ispit 30% (iz gradiva za prvih sedam sedmica); - Završni ispit 45% konačne ocjene. <p>Za prolaznu ocjenu nužno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja. Probijanje rokova biće sankcionirano oduzimanjem jednog boda za svaki dan kašnjenja.</p>
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hrestomatija <i>Historija islamske kulture i civilizacije 610-1700</i>, ur. Ahmet Alibašić, 2018. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ansary, Tamim, <i>Destiny Disrupted: A History of the World Through Islamic Eyes</i>, New York, Public Affairs, 2010. 2. Esposito, John L., prir., <i>Oksfordska historija islama</i>, Sarajevo, CNS, 2018. 3. Esposito, John L., prir., <i>The Oxford Encyclopedia of the Islamic World</i>, New York, Oxford University Press, 2009 (izbor). 4. Ihsanoglu, Ekmeleddin, prir., <i>Historija Osmanske države i civilizacije</i>, Sarajevo, Orijentalni institut u Sarajevu, 2008. 5. James A. Dator, John A. Sweeney, Aubrey M. Yee, <i>Mutative Media: Communication Technologies and Power Relations in the Past, Present, and Futures</i>, Springer, 2015, 133-139. 6. Lapidus, Ira, <i>Historija islamskog svijeta</i>, Sarajevo, Libris, 2019. 7. Turkiye Diyanet Vakfi, <i>Institucije islamske civilizacije</i>, Sarajevo, CNS, 2017.

Šifra predmeta: INIM 3302	Naziv predmeta: Hatabet i vaz		
Ciklus: I	Godina: 3	Semestar: V	Broj ECTS kredita: 5 (2 ECTS praksa)
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Praksa		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> • studenti shvate značenje i značaj hutbe i vaza u islamskom i imamskom djelovanju za vjerski život i misiju Islamske zajednice. • studenti steknu osnovne retoričke sposobnosti koje će im omogućiti kvalitetno držanje hutbe i vaza 		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hutba: pojam i definicija 2. Kur'ansko-sunnetske osnove hutbe 3. Šerijatski propisi o hutbi 4. Funkcija, uloga i značaj hutbe i hatiba u Islamskoj zajednici 5. Muslimansko kritičko bavljenje pitanjem hutbe u BiH u 20. stoljeću 6. Klasični pristupi retorici 7. Rekapitulacija/Test 8. Savremeni retorički aspekti hutbe 9. Savremeni komunikacijski aspekti hutbe 10. Izbor teme i svrhe obraćanja, analiza slušateljstva, načini organizacije materijala i argumentacija u obraćanju 11. Individualne pretpostavke za govor, hutbu i vaz, načini ostvarivanja i modusi usavršavanja 12. Karakteristike uspješnog hatiba i vaiza. Uvažavanje slušateljstva, interakcija, dinamičnost u izlaganju, organiziranje vremena, strah i anksioznost pred i tokom govora. 13. Analiza Vjerovjesničkog diskursa u vazu i hutbama. Primarne karakteristike Poslanikovih, s.a.v.s., obraćanja, smisao, konkretnost, konciznost, adekvatnost... 14. Analiza održanih hutbi 15. Rekapitulacija svih oblasti 		
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Studenti će nakon uspješno savladanog gradiva biti upoznati sa značenjem i značajem hutbe i vaza u islamskom i imamskom djelovanju za vjerski život i misiju Islamske zajednice.</p> <p><i>Vještine:</i> Studenti će steći vještine pripreme i realiziranja kvalitetne hutbe i vaza.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Studenti će posjedovati teorijsko znanje i empirijske vještine neophodne da samostalno drže kvalitetnu hutbu i vaz.</p>		
Metode izvođenja nastave:	Nastava će se izvoditi u formi interaktivnih predavanja i vježbi. Rad u okviru predmeta će se odvijati na individualnom i grupnom nivou. Studenti su obavezni izraditi esej i prezentirati ga pred saradnikom i ostalim kolegama studentima.		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Esej čini 20%, test 30%, a završni ispit 50% ocjene. Za prolaznu ocjenu neophodno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja.		

<p>Literatura:</p>	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Hatabet</i> (hrestomatija), (prir.: dr. Džemaludin Latić i hfz. Kenan Musić), Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, Sarajevo, 2009. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Altalib Hisham, <i>Vodič za islamsko djelovanje</i>, (s engleskog: Velida Selmanagić), IZ u BiH, Udruženje ilmijje, Sarajevo, 2000., str. 47-127. 3. Salispahić Džemal, <i>Imam</i>, Medresa "Osman-ef. Redžović", Visoko, 2014. 4. Šljivo Meho, <i>Retorički i komunikološki aspekti hutbe kod muslimana BiH</i>, Sarajevo, 2009.
---------------------------	--

Šifra predmeta: INRP 3303	Naziv predmeta: Metodika vjerske nastave I		
Ciklus: I	Godina: III	Semestar: V	Broj ECTS kredita: 4 (2 ECTS praksa)
Studijski program: Imam, hatib i muallim	Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Praksa	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Upoznavanje i osposobljavanje studenata sa savremenim teorijskim i praktičnim dostignućima metodike nastavnog rada uopće i metodike vjerske nastave. ▪ Upoznavanje i razumijevanje temeljnih područja didaktike. ▪ Razrada savremenih nastavnih strategija i strategija učenja u vjerskoj nastavi. ▪ Razumijevanje temeljnih nastavnih umijeća u vjerskoj nastavi. 		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Teorijsko određenje metodike i terminološka razgraničenja. 2. Specifičnosti i principi metodike vjerske nastave. 3. Didaktički principi i pravila (određenje, klasifikacija, povezanost); didaktički sistemi (definiranje, značaj i klasifikacija). 4. Metode podsticanja i vođenja aktivnosti učenika u vjerskoj nastavi. 5. Konstruktivno usklađivanje u sistemu nastave (ishodi/ciljevi učenja, nastavne aktivnosti, evaluacija). 6. Implementiranje obrazovnih taksonomija u kreiranju vjerske nastave. 7. Primjena savremenih nastavnih strategija u vjerskoj nastavi. 8. Provjera znanja studenata (kolokvij). 9. Nastavne metode u vjerskoj nastavi. 10. Nastavne metode u vjerskoj nastavi (nastavak). 11. Oblici nastave i tipovi nastavnih sati. 12. Nastavna sredstva i pomagala u vjerskoj nastavi. 13. Temeljna nastavna umijeća. 14. Hospitacije časova 15. Hospitacije časova, sumiranje postignutih rezultata, samoocjenjivanje i međusobno ocjenjivanje; Završna provjera znanja studenata (test i usmeni ispit). 		
Ishodi učenja:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Usvojiti temeljna područja didaktike i didaktičko-metodičke zakonitosti vjerske nastave. ▪ Analizirati savremena teorijska i praktična dostignuća metodike nastavnog rada uopće i metodike vjerske nastave. ▪ Analizirati savremene strategije učenja i poučavanja. ▪ Analizirati primjenu nastavnih metoda, oblika rada, sredstava i pomagala u vjerskoj nastavi. ▪ Interpretirati temeljna nastavna umijeća ▪ Hospitirati i vrednovati kvalitet izvođenja školskog ili mektebskog časa (izradići dnevnik prakse o hospitaciji i opservaciji časova u izvođenju muallima u mektebu ili nastavnika u školi). 		
Metode izvođenja nastave:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Predavanja ▪ Seminari ▪ Radionice ▪ Vježbe ▪ Timski rad 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Internet ▪ Konsultacije ▪ Mentorski rad ▪ Istraživanje ▪ Presentacije 	

	▪ Samostalni zadaci	▪ Praktični rad	
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Obaveza:	Prolaz 55 %	Ukupno 100 %
	Prisustvo i aktivnost studenata	3	5
	Kolokvij	8	15
	Praktikum	16,5	30
	Završni ispit (pismeni i usmeni)	27,5	50
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Bognar, L. i Matijević M. (2005). <i>Didaktika</i>. Školska knjiga, Zagreb. (str. 37-68.) Čatić, Refik i Pehlić, Izet (2004): <i>Metodika nastave islamske vjeronauke</i>. Islamska pedagoška akademija, Zenica. (str. 13-107.) Kyriacou, Chris (1995). <i>Temeljna nastavna umijeća</i>. Educa, Zagreb. (odabrana poglavlja) Muminović, H. (2013). <i>Osnovi didaktike</i>. CNS, Sarajevo. (str. 157-166.) Slatina, Mujo (1998): <i>Nastavni metod</i>. Filozofski fakultet, Sarajevo. (odabrana poglavlja) Zimić-Gljiva, Mujesira (2005): <i>Metodika nastave islamske vjeronauke – hrestomatija</i>. Fakultet islamskih nauka, Sarajevo (str. 13-30; 59-78; 115-139; 189-192; 245-249; 257-270). <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Andrilović, V. (2001): <i>Samostalno učenje</i>. Jastebarsko, Naklada Slap, Zagreb. Bognar, L. i Matijević M. (2005). <i>Didaktika</i>. Školska knjiga, Zagreb. Bratanić, Marija (1997): <i>Susreti u nastavi – mikropedagoški pristup</i>. Školska knjiga, Zagreb. Bunčić, K., Ivković, I. i ostali (1994): <i>Igrom do sebe – 102 igre za rad u grupi</i>. Alinea, Zagreb. Cowley, S. (2006): <i>Tajne uspješnog rada u razredu – Vještine, tehnike i ideje</i>. Školska knjiga, Zagreb. Jensen, Eric (2003): <i>Super nastava</i>. Educa, Zagreb. Jurčić, M. (2012): <i>Pedagoške kompetencije suvremenog učitelja</i>. Recedo, Zagreb. Kelly, Melissa (2004): <i>The Everything New Teacher Book: Increase Your Confidence, Connect with Your Students, and Deal with the Unexpected</i>. Adams Media Corporation, MA, USA. Kuburić, Zorica i Dačić, Snežana (2004): <i>Metodika Verske nastave</i>. CEIR, Novi Sad, Čigoja štampa, Beograd. Marzano, Robert J., Pickering, Debra J. i Pollock, Jane E. (2006): <i>Nastavne strategije. Kako primijeniti devet najuspješnijih nastavnih strategija</i>. Educa, Zagreb. Matijević, Milan (2004): <i>Ocjenjivanje u osnovnoj školi</i>. Tipex, Zagreb. Matte, W. (2007): <i>Nastavne metode. 75 kompaktnih pregleda za nastavnike i učenike</i>. Naklada Ljevak, Zagreb. Meyer, Hilbert (2002): <i>Didaktika razredne kvake – Rasprave o didaktici, metodici i razvoju škole</i>. Educa, Zagreb. 		

	14. Meyer, Hilbert (2005): <i>Što je dobra nastava?</i> Erudita, Zagreb.15. Muminović, H. (2013). Osnovi didaktike. CNS, Sarajevo16. Poljak, V. (1990). Didaktika. Školska knjiga, Zagreb. (str. 144-154; 199-217.)Bežen, Ante (2008): <i>Metodika znanost o poučavanju nastavnog predmeta</i>, Učiteljski fakultet, Zagreb.17. Pranjić, Marko (1997): <i>Metodika vjeronaučne nastave: teorijske osnove i praktični modeli</i>, Katehetski salezijanski centar, Zagreb.18. Silberman, Mel (1996): <i>Active Learning: 101 Strategies To Teach Any Subject</i>. Pearson.19. Stevanović, Marko (2000): <i>Modeli kreativne nastave</i>. R&S, Tuzla.20. Terhart, E. (2001): <i>Metode poučavanja i učenja</i>. Educa, Zagreb.21. Vrgoč, H. (ur.) (2002): <i>Praćenje i ocjenjivanje školskog uspjeha</i>. HPKZ, Zagreb.

Šifra predmeta: INIM 3309		Naziv predmeta: Menadžment neprofitnih organizacija	
Ciklus: I	Godina: 3	Semestar: V	Broj ECTS kredita: 4 (2 ECTS praksa)
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 15 Vježbe: 15 Seminar: 15 Praksa		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Razumijevanje važnosti i značaja menadžmenta, njegove kompleksne uloge i zadataka u neprofitnim organizacijama. Ciljevi nastave iz ovog predmeta je upoznavanje studenata sa temeljnim principima i osnovnim funkcijama neprofitnih organizacija u promjenjivom društvenom kontekstu. Rezultatima učenastudenti stječu znanja, vještine i sposobnostikoje omogućavaju primijenu principa menadžmentau neprofitnim organizacijama.		
Tematskejedinice: <i>(popotrebi plan izvođenjaposedmicama se utvrđujevažavajućispecifičnostiorganizaci onihjedinica)</i>	1. Razumijevanje značaja menadžmenta 2. Osnovne funkcije menadžmenta (planiranje, organizovanje, vođenje kadrovanje, kontrola) 3. Poseba područja menadžmenta 4. Specifičnostineprofitnihorganizacija 5. Kontekst neprofitnihorganizacija 6. Društvenoodgovornoposlovanje 7. Vrsteneprofitnihorganizacija 8. Poslovanjeneprofitnihorganizacija (fundraising, volontiranje, budžetiranje, projekti, izvještavanje, računovodstvo, oporezivanje) 9. Regulativaneprofitnihorganizacija 10. (Pred)Planiranje i kontrola u neprofitnimorganizacijama (SWOT analiza, razvijanjeizjyave o vizijiimisiji, identifikacijacijljevaiodređivanjeprioriteta, analizajaza (gep-a), oblikovanjestrategija, razvojmjerljivihciljeva, razvijanjeoperativnihplanova, razvijanjekontingencijskihplanova, implementacijastrateškog plana, procjenaiocjenauspješnosti) 11. Organizovanje u neprofitnimorganizacijama 12. (Ruko)Vođenje u neprofitnimorganizacijama 13. Kadrovanje u neprofitnimorganizacijama 14. Uspješnostneprofitnihorganizacija 15. Budućnostneprofitnihorganizacija		
Ishodi učenja:	Kompetencije: <ul style="list-style-type: none"> • Biti osposobljen za razumijevanje neprofitnih organizacija • Biti osposobljen za (ruko)vođenje neprofitnim organizacijama • Biti osposobljen za osnivanje neprofitnih organizacija 		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja 60% Studije slučaja 30% Prezentacije 5%		

	Diskusija 5%
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Prvi test 30% Završni ispit 50% Radni list 20%
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Alfirević, N., Pavičić, J., Najev Čačija, Lj., Mihanović, Z., Matković, J., 2013, Osnove marketinga i menadžmenta neprofitnih organizacija, Školska knjiga, Zagreb 2. Beekun, R. I., 2015, Strateško planiranje i implementacija u islamskim organizacijama (prevod), Sarajevo: CNS i EIKalem 3. Drucker, P., 1990, Managing the Non-Profit Organization: Principles and Practices, HarperCollins Publishers, Boston etc. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Williams, Chuck (2012): Principi menadžmenta (prevod), Data Status, Beograd 2. Klepić, Z., 2014, Menadžment neprofitnih organizacija, Ekonomski fakultet, Mostar 3. Marić, I. 2018, Menadžment neprofitnih organizacija, Ekonomski fakultet, Zagreb. 4. Marić, R., 2009, Menadžment neprofitnih organizacija, Beogradska poslovna škola, Beograd 5. Connors, T. D., 2001, The Nonprofit Handbook: Management, Third Edition, John Wiley and Sons, Inc. New York etc. 6. Wolf T., 1999, Managing a nonprofit organization, Fireside Book, New York.

Šifra predmeta: INFI 3305	Naziv predmeta: Šerijatsko građansko i vakufsko pravo		
Ciklus: I	Godina: 4	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Ciljevi predmeta:	Upoznati studente sa: a) predmetom, načelima i podjelama šerijatskog građanskog prava (<i>mu'amelat</i>); b) osnovnim konceptima općeg dijela građanskog prava: građanskopravni odnos, subjekt građanskopravnog odnosa, objekt građanskopravnog odnosa; c) osnovnim institutima šerijatskog stvarnog prava: pravo vlasništva, prava osobne i stvarne služnosti; d) osnovnim institutima šerijatskog obligacionog prava, s posebnim osvrtom na uslove valjanosti ugovora; e) tretmanom kamate, zakonskog i komercijalnog osiguranja u šerijatskom pravu; f) prirodom i historijatom ustanove vakufa; g) postupkom osnivanja vakufa prema šerijatskopravnoj doktrini i propisima Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, njegovim bitnim elementima i vrstama; h) tradicionalnim i savremenim modelima vakufske administracije; i) pitanjem raspolaganja vakufskom imovinom; j) historijatom statusa vakufa u BiH, s osvrtom na procese nacionalizacije i zahtjeve restitucije vakufske imovine.		
Tematske jedinice:	1. Naziv, predmet i podjele šerijatskog građanskog prava; Građanskopravni odnos. 2. Subjekt građanskopravnog odnosa i njegova pravna i poslovna sposobnost. 3. Objekti građanskopravnog odnosa; Stvarno pravo: pojam stvari, imovine i vlasništva; pravo stvarne i pravo osobne služnosti. 4. Obligaciono pravo: pojam, subjekti, nastanak i izvori obligacija. 5. Pojam i uvjeti valjanosti ugovora. 6. Tretman kamate u islamskom pravu. 7. Tretman osiguranja u islamskom pravu. 8. Parcijalni ispit I 9. Institucija vakufa u šerijatskom pravu: definicija, historijat, značaj i pravna priroda. 10. Osnivanje vakufa i pravne posljedice uvakufljenja. 11. Bitni elementi i opći uvjeti uvakufljenja. 12. Vrste vakufa. Vakufska administracija. 13. Raspolaganje vakufskom imovinom: prodaja, zamjena, stavljanje pod hipoteku. 14. Vakuf u Bosni i Hercegovini: historijski pregled. 15. Rezime i evaluacija.		
Ishodi učenja:	Studenti će nakon odslušanog i položenog predmeta biti u stanju da: a) definira predmet šerijatskog građanskog prava;		

	<p>b) imenuje osnovna načela šerijatskog građanskog prava;</p> <p>c) razlikuje predmet normiranja stvarnog i obligacionog prava;</p> <p>d) protumačiti glavne institute šerijatskog stvarnog i obligacionog prava;</p> <p>e) povezati teoriju šerijatskog građanskog prava sa praktičnim pitanjima iz diskursa fetve, kao što su npr. pitanja o halal zaradi i halal poslovanju;</p> <p>f) objasne pravnu prirodu ustanove vakufa i procedure uvakufljenja;</p> <p>g) analizirati način funkcioniranja tradicionalne i savremene vakufske administracije,</p> <p>h) diskutirati o pitanjima (ne)opravdanosti raspolaganja vakufskom imovinom.</p>
Metode izvođenja nastave:	- Predavanja; prezentacije; diskusije; radionice; tekstualne analize i dr.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<p><i>Redovni studenti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Aktivnost na predavanjima - 10 bodova - Seminarski rad – 20 bodova - Parcijalni ispit I – 35 bodova - Završni ispit (parcijalni ispit II) - 35 bodova - Konačna ocjena formira se sabiranjem rezultata iz svih navedenih oblika provjere znanja. <p><i>Vanredni studenti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Seminarski rad – 20 bodova - Parcijalni ispit I – 40 bodova - Završni ispit (parcijalni ispit II) - 40 bodova - Konačna ocjena formira se sabiranjem rezultata iz svih navedenih oblika provjere znanja.
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ibrahim Džananović, „Pravna i poslovna sposobnost“, u: <i>Usuli fikh (hrestomatija)</i>, prir. Enes Ljevaković, str. 87-108. 2. Subhi Mahmessani, „Pravni poslovi u Šerijatu“, u: Fikret Karčić, <i>Studije o šerijatskom pravu i institucijama</i>, El-Kalem i CNS, str. 219-241. 3. Enes Ljevaković, „Teorija zlupotrebe prava u islamskom pravu“, <i>Takvim za 2000.</i>, Rijaset Islamske zajednice u BiH, Sarajevo, 1999., str. 187-202. 4. Hukić Abdurahman, „Kamata u islamu“, <i>Glasnik Vrhovnog islamskog starješinstva</i>, Sarajevo, 5-6/1981, str. 453-472, 1/1982, str. 15-23, 2/1982, str. 122-133, 3/1982, str. 279-285. 5. Mehmed Begović, <i>Vakufi u Jugoslaviji</i>, Naučno delo, Beograd, 1963. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Medželle-i ahkjami šerije (Otomanski građanski zakon)</i>, Daniel A. Kajon, Sarajevo, 1906., I i II dio. 2. Mehmed Ali Ćerimović, „O vakufu (rađeno po djelima islamskih naučnika)“, <i>Glasnik Vrhovnog starješinstva Islamske vjerske zajednice Kraljevine Jugoslavije</i>, Beograd, III/1935., br. 1-6. (objavljeno i kao separat). 3. Jusuf el-Karadavi, <i>Halal i haram u islamu</i>, Ljiljan, Sarajevo, 1997.

	4. Enes Ljevaković, „Neopozivost i neotuđivost vakufa“, <i>Takvim za 2001.</i>, Rijaset Islamske zajednice u BiH, Sarajevo, 2000., str. 37-49. 5. Enes Ljevaković, „Ugovor o osiguranju između zabrane i dozvole u islamskom pravu“, <i>Takvim za 2002.</i>, Rijaset Islamske zajednice u BiH i El-Kalem, Sarajevo, 2001., str. 167-183. 6. Muhammed Taqi Usmani, <i>Uvod u islamske finansije</i>, Selsebil, Živinice, 2003. 7. Mahmud Tuhmaz, <i>Hanefijski fikh</i>, Haris Grabus, Sarajevo, 2003., II tom. 8. <i>Vakufi u Bosni i Hercegovini</i> (zbornik radova), Vakufska direkcija, Sarajevo, 2011. 9. Fikret Karčić, „Glavne tendencije u pravnom uređenju vakufa u nekim muslimanskim zemljama 1850-1950.“, u: <i>Studije o šerijatskom pravu i institucijama</i>, El-Kalem i CNS, Sarajevo, 2011., str. 356-372.

Šifra predmeta: INIC 3304	Naziv predmeta: Historija BiH i institucije IZ u BiH		
Ciklus: I	Godina: 3	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15		
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Studentima sažeto predstaviti historiju Bosne i Hercegovine od najstarijih vremena do danas. Opširnije obraditi utjecaj osmanskog razdoblja. Posebno obraditi nastanak, razvoj i ustavnu strukturu Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini.		
Tematske jedinice:	1. sedmica: Prahistorija i antičko doba 2. sedmica: Srednjovjekovna bosanska država 3. sedmica: Crkva bosanska 4. sedmica: „Prihvatanje islama“ i akulturacija 5. sedmica: Kršćani i Jevreji Bosne: 1463-1878. 7. sedmica: Bosna u Austro-ugarskom razdoblju 1878-1918: organizacija muslimanskog vjerskog i kulturnog života 8. sedmica: Parcijalni test 9. sedmica: Bosna i Hercegovina od osnivanja Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca do kraja Drugog svjetskog rata 10. sedmica: Bosna i Hercegovina u socijalističkoj Jugoslaviji 1945-1992. 11. sedmica: Rat protiv Bosne i Hercegovine 1992-1995. 12. sedmica: Ustavna i organizaciona struktura Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini 13. sedmica: Ustavna i organizaciona struktura Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini 14. sedmica: Ustavna i organizaciona struktura Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini 15. sedmica: Rekapitulacija		
Ishodi učenja:	<i>Znanje:</i> stjecanje temeljnih saznanja o najznačajnijim historijskim događajima, pitanjima, promjenama, razdobljima u historiji Bosne i Hercegovine od najstarijih vremena do okončanja agresije 1995; stjecanje uvida u nastanak, razvoj i ustroj Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini. <i>Vještine:</i> kritičko promišljanje obrađenih događaja, promjena i razdoblja. <i>Kompetencije:</i> sposobnost predstavljanja ključnih tema iz historije Bosne i Hercegovine i Islamske zajednice iz više perspektiva; sposobnost predstavljanja kontinuiteta i promjene u historiji Bosne i Hercegovine i Islamske zajednice;		

	sposobnost predavljanja ustavne strukture i organizacije Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini.
Metode izvođenja nastave:	1. Predavanja 60% 2. Posjeta muzejima i čitanje originalnih izvora 20% 3. Prezentacije studenata 20%
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	- Učešće u nastavi (za vanredne studente u konsultativnoj nastavi) 5%; - Esej (pisani rad+prezentacija)25%; - Parcijalni ispit 35% (iz gradiva za prvih sedam sedmica); - Završni ispit 35% (iz gradiva za drugih sedam sedmica) Za prolaznu ocjenu nužno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja. Probijanje rokova biće sankcionirano oduzimanjem jednog boda za svaki dan kašnjenja.
Literatura:	<i>Obavezna:</i> 1. Noel Malcolm, <i>Bosna: kratka povijest</i> , Sarajevo, 2001. 2. Mustafa Imamović, <i>Historija Bošnjaka</i> , Sarajevo, 1998. 3. Fikret Karčić, <i>Bošnjaci i izazovi modernosti: kasni osmanlijski i habsbuški period</i> , El-Kalem, Sarajevo, 1425/2004 4. <i>Okvirni dejtonski sporazum za Bosnu i Hercegovinu</i> . 5. <i>Ustav Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini</i> . <i>Dopunska:</i> 1. Mustafa Imamović, <i>Historija Bošnjaka</i> , Bošnjačka zajednica kulture Preporod, Sarajevo, 1998. 2. Ivan Lovrenović, <i>Unutarnja zemlja: kratki pregled kulturne povijesti Bosne i Hercegovine</i> , 4. Prošireno izdanje, Zagreb, Sarajevo, 2010

Šifra predmeta: INIM 3303	Naziv predmeta: Da'va – islamska misija		
Ciklus: I	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 5 (2 ECTS praksa)
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Praksa		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	U okviru ovog kolegija izučavaju se pojam i optimalni oblici islamske misije (da've) u uvjetima savremenog društva. Ciljevi predmeta su 1) upoznati studente sa značenjem islamske misije i specifičnim zahtjevima misijskog rada, 2) studentima omogućiti uvid u različite oblike i sredstva islamske da've u uvjetima savremenog društva te 3) kroz praktične aktivnosti pružiti priliku za dublji uvid u društveno-psihološku dinamiku islamske misije i sticanjem iskustva u misijskom radu.		
Tematskejedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam islamske misije (da've) između tradicije i zahtjeva današnjice 2. Osnovne značajke savremenog društva 3. Ličnost islamskog djelatnika (da'ije) 4. Komunikacijske i organizacijske vještine 5. Rad u gradskoj/seoskoj sredini 6. Da'va i mediji 7. Islamsko djelovanje kroz nevladin sektor 8. <i>Rekapitulacija/test</i> 9. Javno zagovaranje u službi islama 10. Rad s mladom/starom populacijom 11. Islamska služba u kazneno-popravnim institucijama 12. Islamski poziv u vojsci/bolnici 13. Islamski socijalni rad 14. <i>Eksterno</i> islamsko djelovanje 15. <i>Rekapitulacija svih oblasti</i> 		
Ishodi učenja:	<ul style="list-style-type: none"> - Razumijeti i obrazložiti značenje islamske misije. - Znati prepoznati i obrazložiti društveno-idejne specifičnosti savremenog društva. - Moći navesti i pojasniti personalško-psihološke i duhovne zahtjeve misijskog djelovanja. - Moći identificirati i objasniti specifičnosti islamske misije u institucionalnom okruženju (škola, bolnica, vojska, kazneno-popravne institucije). - Biti u stanju navesti i obrazložiti posebnosti misijskog rada sa određenim društvenim grupama (Romi, siromašni, obespravljeni, ovisnici, delinkventi). - Moći identificirati i kritički analizirati mogućnosti savremenih oblika društvene komunikacije u kontekstu misijskih aktivnosti. - Moći provesti praktičnu radionicu na odabranu temu sa mladim. - Znati praktično osmisliti i realizirati kampanju javnog zagovaranja na određenu temu. 		
Metode izvođenja nastave:	<ul style="list-style-type: none"> - Predavanja - Vježbe - Seminar(i) - Pisanje izvještaja o realiziranim praktičnim aktivnostima 		

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Prisustvo i učešće u nastavi 5%, individualni zadaci 5%, osmišljavanja i realizacija radionice 30%, osmišljavanje i realizacija kampanje javnog zagovaranja 30 %, , drugi parcijalni/završni ispit 30%
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aračić, Pero i Kruno Nikodem, „Važnost braka i obitelji u hrvatskom društvu“, <i>Bogoslovska smotra</i>, vol. 70, br. 2 (2000), str. 291-311. 2. Berk, Laura, <i>Psihologija cjeloživotnog razvoja</i>, Školska knjiga, Zagreb, 2008, odabrana poglavlja. 3. Bubalo, Ivan „Brak i obitelj u promijenjenom društveno-kulturnom kontekstu“, <i>Bogoslovska smotra</i>, vol. 85, br. 3 (2015), str. 647-664. 4. Fazlić, Fazlić i hfz. Dževad Šošić, <i>Da'va (islamska misija)</i>, FIN, Sarajevo, ?, odabrana poglavlja. 5. Kuburić, Zorica i Srđan Sremac, Ur., <i>Konverzija i kontekst: Teorijski, metodološki i praktični pristupi religijskoj konverziji</i>, Centar za empirijska istraživanja religije, Novi Sad, 2009, odabrana poglavlja. 6. Larsen, Randy i David Buss, <i>Psihologija ličnosti</i>, preveli Denis Bratko, Ana Butković i Ivana Hromatko, Naklada Slap, Jastrebarsko, 2008, odabrana poglavlja. 7. Macanović, Nebojša i Damir Nadarević, <i>Penološka andragogija</i>, Evropski defendologija centar, Banja Luka, 2014, odabrana poglavlja. 8. Mandarić, Valentina. <i>Religiozni identitet zagrebačkih adolescenata</i>. Zagreb: Institut Ivo Pilar, 2000, odabrana poglavlja. 9. Miljković, Dubravka i Majda Rijavec, <i>Organizacijska psihologija</i>, IEP, Zagreb, 2008. 10. Nimac, Stipe, <i>Pastoralnoga grada</i>, Ravnokotarski cvit, Lepuri, 2008, odabrana poglavlja. 11. Racijs, Egdunas, <i>Multiple Nature of the Islamic Da'wa</i>, unpublished PhD dissertation, University of Helsinki, 2004. 12. Trstenjak, Anto, <i>Pastoralna psihologija</i>, UPT, Đakovo, 1989. 13. Zbornik radova <i>Mediji i religija</i>, Fondacija Konrad Adenauer, Sarajevo, 2007. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Altalib, Hisham, <i>Vodič za islamsko djelovanje</i>, prevela Velida Selmanagić, Udruženje ilmije IZ u BiH, Sarajevo, 2000. 2. Cook, Michael, <i>Commanding Right and Forbidding Wrong in Islamic Thought</i>, Cambridge University Press, Cambridge, 2004. 3. Džambegović, Emir, <i>Imidž Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini</i>, El-Kalem, Sarajevo, 2014. 4. Lucas, Stephen, <i>The Art of Public Speaking</i>, McGraw Hill, New York, 2001. 5. Mavrak, Mirjana, <i>Srcem do zdravlja – priručnik za nastavnike</i>. ICI, Sarajevo, 2002. 6. Suvejdani, Muhamed i Fejsal Bašarahil, <i>Kako izgraditi lidera</i>, Progres centar, Travnik, 2013.

Šifra predmeta: INIC 3303	Naziv predmeta: Historija islamske civilizacije nakon 1700.		
Ciklus: I	Godina: 3	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Seminar: 15		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<p>U okviru ovog predmeta prate se procesi slabljenja islamske civilizacije, kolonizacije i dekolonizacije. Posebna pažnja posvećena je misliocima i pokretima obnove, susretu sa zapadno-evropskom civilizacijom i odgovorima na nju, te problemima i mogućnostima islamskog svijeta danas. Pitanja kontinuiteta i promjene u institucijama islamske civilizacije su centralna na ovom predmetu. Glavni ciljevi predmeta su:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Studente upoznati s glavnim procesima, događajima, ličnostima i institucijama iz historije islamske kulture i civilizacije za vrijeme i nakon kolonijalizma; ▪ Studente upoznati s glavnim temama iz historije islamske civilizacije ovog perioda koje i danas snažno određuju muslimanski svijet i njegove odnose sa drugim civilizacijama. 		
Tematske jedinice:	1. sedmica: Uspon Evrope i zaostajanje muslimanskog svijeta 2. sedmica: Evropska kolonizacija muslimanskog svijeta 3. sedmica: Osmanska država 1700-1922. 4. sedmica: Osmanske institucije u doba reformi 5. sedmica: Islam u Iranu, Južnoj Aziji i JI Aziji nakon 1750. godine 6. sedmica: Islam u i Kini, C. Aziji, na Kavkazu i Africi nakon 1700. godine 7. sedmica: Dekolonizacija i kolonijalno naslijeđe 8. sedmica: Revizija i semestralni ispit 9. sedmica: Islamski pokreti u 18. i 19. st.: Postavljanje temelja za obnovu i reformu 10. sedmica: Ukidanje hilafeta i obnoviteljski pokreti u 20. stoljeću 11. sedmica: Povratak islama na javnu scenu u drugoj polovini 20. st. 12. sedmica: Arapsko proljeće 13. sedmica: Osmansko naslijeđe na Balkanu 14. sedmica: Islam u Evropi i Americi 15. sedmica: Rekapitulacija		
Ishodi učenja:	<i>Znanje:</i> stjecanje temeljnih znanja o najznačajnijim događajima, procesima, institucijama i ličnostima islamske civilizacije od 1700. god. do danas.		

	<p><i>Vještine:</i> kritičko promišljanje obrađenih događaja, ličnosti i procesa.</p> <p><i>Kompetencije:</i> sposobnost predstavljanja ključnih tema historije islamske civilizacije iz više perspektiva; sposobnost predstavljanja kontinuiteta i promjene u islamskoj civilizaciji nakon 1700. godine; sposobnost uočavanja veza među civilizacijama; razumijevanje uzroka uspona i pada muslimanskih država.</p>
Metode izvođenja nastave:	<p>1. Predavanja 60%</p> <p>2. Video prezentacije i čitanje originalnih izvora 20%</p> <p>3. Prezentacije studenata 20%</p>
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<ul style="list-style-type: none"> - Učešće u nastavi (za vanredne studente učešće u konsultativnoj nastavi) 10%; - Esej 20% (na temu odobrenu od nastavnika); - Parcijalni ispit 30% (iz gradiva za prvih sedam sedmica); - Završni ispit 40% konačne ocjene. <p>Za prolaznu ocjenu nužno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja. Probijanje rokova biće sankcionirano oduzimanjem jednog boda za svaki dan kašnjenja.</p>
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <p>1. Hrestomatija <i>Historija islamske kulture i civilizacije poslije 1700</i>, ur. Ahmet Alibašić, 2018.</p> <p><i>Dopunska:</i></p> <p>1. Ansary, Tamim, <i>Destiny Disrupted: A History of the World Through Islamic Eyes</i>, New York, Public Affairs, 2010.</p> <p>2. Esposito, John L., prir., <i>Oksfordska historija islama</i>, Sarajevo, CNS, 2018.</p> <p>3. Esposito, John L., prir., <i>The Oxford Encyclopedia of the Islamic World</i>, New York, Oxford University Press, 2009 (izbor).</p> <p>4. Ihsanoglu, Ekmeleddin, prir., <i>Historija Osmanske države i civilizacije</i>, Sarajevo, Orijentalni institut u Sarajevu, 2008.</p> <p>5. Lapidus, Ira, <i>Historija islamskog svijeta</i>, Sarajevo, Libris, 2019.</p> <p>6. Turkiye Diyanet Vakfi, <i>Institucije islamske civilizacije</i>, Sarajevo, CNS, 2017.</p> <p>7. Dragoljub R. Živojinović, <i>Uspon Evrope (1450-1789)</i>, Matica srpska, 1985.</p>

Šifra predmeta: INAK 3306	Naziv predmeta: Judaizam i kršćanstvo		
Ciklus: I	Godina: 3	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15		
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznati studente s uvodom u znanstveno izučavanje komparativnih religija, s snovnim učenjima judaizma i kršćanstva, te sa najznačajnijim praznicima i običajima prisutnim u tim tradicijama.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. sedmica: „Uvodna razmatranja“ 2. sedmica: „Terminološke napomene: „svjetske religije“, „historije religija“, „uporedne religije“, „studij religije“ 3. sedmica: „Objava i predaja u judaizmu“ 4. sedmica: „Mjesta bogoštovlja“ 5. sedmica: „Glavni jevrejski praznici“ 6. sedmica: „Objava i predaja u kršćanstvu“ 7. sedmica: „Crkva i sakramenti“ 8. sedmica: „Važniji kršćanski blagdani/praznici“ 9. sedmica: Prvi parcijalni ispit 10. sedmica: „Pravoslavlje“ 11. sedmica: „Pravoslavna crkva u Bosni i Hercegovini“ 12. sedmica: „Rimokatoličanstvo“ 13. sedmica: „Rimokatolička crkva u Bosni i Hercegovini“ 14. sedmica: „Protestantizam“ 15. sedmica: Rekapitulacija 		
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i></p> <p>Nakon uspješnoga okončanja ovoga tečaja, studenti će: a) steći osnovna znanja o judaizmu i kršćanstvu b) biti upoznati sa određenim sličnostima u učenjima tri monoteističke religije c) biti upoznati i sa specifičnim diferencijacijama između tri monoteističke religije.</p> <p><i>Vještine:</i></p> <p>Polaganjem ovoga predmeta studenti će biti u mogućnosti: a) kompetentno razgovarati sa baštinicima judaizma i kršćanstva b) u određenoj mjeri komparirati učenja tri monoteističke religije; c) razvijati toleranciju i suživot.</p> <p><i>Kompetencije:</i></p> <p>Poslije odslušanoga kursa budući imami će moći u svome djelovanju vršiti osnovnu edukaciju u polju međureligijskog dijaloga, te će biti u mogućnosti prezentirati osnove učenja judaizma i kršćanstva u svojim džematima.</p>		
Metode izvođenja nastave:	<ol style="list-style-type: none"> 1. eks katedra 70 % 2. workshops 20 % 3. prezentacije 10 % 		

<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:</p>	<p><i>Redovni studenti:</i></p> <p>1. aktivnost na času (prisustvovanje i prezentacija) 20 %</p> <p>2. Prva parcijala 40 %</p> <p>3. Druga parcijala 40 %</p> <p><i>Vanredni studenti:</i></p> <p>1. mogućnost:</p> <p>- Prva parcijala 50 %</p> <p>- Drugi parcijala 50%</p>
<p>Literatura:</p>	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. John Bowker, Religije svijeta, Znanje, Zagreb, 1998. (samo poglavlja o judaizmu i kršćanstvu), str. 112 – 159. 2. <i>Religije svijeta</i>, KS, Zagreb, 1987. (samo poglavlja o judaizmu i kršćanstvu), str. 275 -310. i 340 – 392. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Talmud</i>, Beograd, BIGZ, 1990. II izdanje, poglavlja: „Povest Talmuda“ (str. 11.-29.), „Mišna“ (str. 29.-40.), „Gemara“ (str. 69.-73.), „Jerusalimski Talmud i Vavilonski Talmud“ (str. 92.-116.) 2. <i>Hrestomatija Judaizam</i>, priredio prof. dr Rešid Hafizović, Sarajevo, Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, 2005., poglavlje: „Mjesta bogoštovlja“ (str. 122.-144.) 3. Eugen Verber, <i>Uvod u jevrejsku veru</i>, Beograd, Savez jevrejskih opština Jugoslavije, poglavlja: „Šabat“ (str. 32.-37.), „Hanuka“ (str. 42.-47.), „Purim“ (str. 51.-55.), „Pesah“ (str. 56.-62.), „Šavuot“ (str. 69.-72.), „RošHašana“ (str. 73.-75.), „JomKipur“ (str. 78.-80.) 4. <i>Hrestomatija Kršćanstvo: Objava, vjera, teologija</i>, priredio prof. dr Adnan Silajdžić, Sarajevo, Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, 2004., poglavlja: Bonaventura Duda, „Opći uvod u Bibliju“ (str. 13.-27.); W. Kern-F. Niemann, „Predaja u Novom Zavjetu“ (str. 165.-181.); poglavlja: Mato Zovkić, „Tijelo Kristovo koje je Crkva“ (str. 247.-263.); Monika K. Hellwig, „Sakramenti“ (str. 285.-289.) poglavlje: Richard Viladesau, „Reformacija“ (str. 301.-322.) 5. Juraj Kolarić, <i>Pravoslavni</i>, Zagreb, Veritas, 1985., poglavlja: „Oblikovanje i razvoj pravoslavlja“ (str. 15.-33.), „Izvori vjere“ (str. 49.-55.), „Poimanje Crkve“ str. 3.-70.), „Sakramenti“ (str. 78.-85.), „Srpska pravoslavna crkva“ (str. 130.-136.) 6. Ivan Cvitković, <i>Religije suvremenoga svijeta</i>, Sarajevo, Fakultet političkih nauka Sarajevu – Svjetska konferencija religija za mir – Sarajevo, 1999., poglavlje: „Rimokatoličanstvo“, (153.-164.) 7. Boisset, <i>Kratka povijest protestantizma</i>, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 1985., poglavlja: „Reformacija u Engleskoj“ (str. 48.-50.), „Kalvinizam u Engleskoj“ (str. 77.-79.), „Protestantizam u Engleskoj – Kvekeri“ (str. 91.-95.), „Rastakanje“ (str. 119.-121.) 8. <i>Običaji muslimana, pravoslavnih, rimokatolika i Jevreja u BiH</i>, Sarajevo, MRV BiH, 2005., poglavlja: „Pravoslavni praznici“ (str. 59.-73.), „Katolički praznici“ (str. 93.-102.)

Šifra predmeta: INRP 3304	Naziv predmeta: Metodika vjerske nastave II		
Ciklus: I	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 4 (2 ECTS praksa)
Studijski program: Imam, hatib i muallim	Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Praksa	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	/		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stručno osposobiti studente za moderno planiranje, izvođenje i valoriziranje vjerske nastave. ▪ Osposobljavanje studenata u izradi nastavnih priprema i materijala koji potiču kreativnost učenika, primjeni kreativnih nastavnih strategija, sredstava i pomagala, kreativne didaktičko-metodičke aparature, primjeni kreativnih modela nastave. ▪ Obučavanje studenata za praćenje i vrednovanje nastave. ▪ Osposobljavanje studenata za praktičnu izvedbu časova vjerske nastave u okviru metodičke prakse za djecu predškolskog uzrasta, učenike osnovnoškolskog i srednjoškolskog uzrasta. 		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje s programom, načinom rada i obavezama. Planiranje i priprema nastavnog sata (teorijske postavke). 2. Planiranje i priprema nastavnog sata (teorijske postavke). 3. Planiranje i priprema nastavnog sata (analize nastavnih priprema sa studentima). 4. Artikulacija/izvedba, vođenje i tok nastavnog sata i kreiranje razrednog ugođaja. 5. Kreativni modeli u vjerskoj nastavi (kreativno-stvaralački model, projektna nastava i kreativnost, probemsko-istraživački, recepcijsko-estetički, esejističko-sintetički, egzemplarni, multimedijsko-višeizvorni, književno-umjetnički). 6. Primjena kreativnih nastavnih strategija u vjerskoj nastavi (lutkarske igre u nastavi, mape uma, multimedija, demonstracije, oluja ideja, provokacija...). 7. Analiza ilmhala, vjeronaučnih udžbenika, udžbenika drugih predmetnih područja i sl. (didaktičko-metodička aparatura, nastavna pitanja i zadaci za učenike, ilustracije, slikovnice, priče za djecu...). 8. Provjera znanja studenata (izrada nastavne pripreme). 9. Metodika vjerske nastave za djecu predškolskog uzrasta (načela i postavke). 10. Hospitacija/Posmatranje stvarnog procesa religijskog odgoja i vjerske nastave u mektebima i školama. Praćenje izvođenja časova u mektebima i školama. 11. Metodika osnovnoškolske vjerske nastave (načela i postavke). 12. Hospitacija/Posmatranje stvarnog procesa religijskog odgoja i vjerske nastave u mektebima i školama. Praćenje izvođenja časova u mektebima i školama. 		

	<p>13. Metodika srednjoškolske vjerske nastave (načela i postavke).</p> <p>14. Hospitacija/Posmatranje stvarnog procesa religijskog odgoja i vjerske nastave. Praćenje izvođenja časova u mektebima i školama.</p> <p>15. Sumiranje postignutih rezultata, samoocjenjivanje i međusobno ocjenjivanje. Završna provjera znanja studenata (test i usmeni ispit).</p>		
Ishodi učenja:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Teorijski interpretirati načela metodičkog nastavnog rada u predškolskom, osnovnom i srednjem obrazovanju. ▪ Hospitirati i vrednovati kvalitet izvođenja nastavnog časa (izradiiti dnevnik prakse o hospitaciji i opservaciji časova u izvođenju predmetnog nastavnika u školi). ▪ Izraditi kvalitetnu i kreativnu nastavnu pripremu za predmet vjeronauka/vjerska nastava. ▪ Praktično izvesti časove vjerske nastave u okviru metodičke prakse za djecu predškolskog uzrasta, učenike osnovnoškolskog i srednjoškolskog uzrasta. ▪ Demonstrirati temeljna nastavna umijeća u vjerskoj nastavi u toku vlastitih izvođenja oglednih časova. 		
Metode izvođenja nastave:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Predavanja ▪ Seminari ▪ Radionice ▪ Vježbe ▪ Timski rad ▪ Samostalni zadaci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Internet ▪ Konsultacije ▪ Mentorski rad ▪ Istraživanje ▪ Prezentacije ▪ Praktični rad 	
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Obaveza:	Prolaz	Ukupno
		55 %	100 %
	Prisustvo i aktivnost studenata	5,5	10
	Pisane nastavne pripreme i izvedbe oglednih časova u okviru praktikuma; hospitacija časova i dnevnik prakse	22	40
	Završni ispit (pismeni i usmeni)	27,5	50
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ćatić, Refik i Pehlić, Izet (2004): <i>Metodika nastave islamske vjeronauke</i>. Islamska pedagoška akademija, Zenica. (str. 185-256.) 2. Kyriacou, Chris (1995). <i>Temeljna nastavna umijeća</i>. Educa, Zagreb. (cijela knjiga) 3. Sijamhodžić-Nadarević, Dina, "Didaktičko-metodičke ideje Burhanudina ez-Zernudžija", u: <i>Novi Muallim – Časopis za odgoj i obrazovanje</i>. God. VIII, br. 32, Sarajevo, 29. decembar 2007, str. 80-86. 		

4. Stevanović, M. (2001). *Predškolska pedagogija 1*. R&S, Tuzla. (str. 121-227.); *Predškolska pedagogija 2*. R&S, Tuzla. (str. 163-225.)
5. Jensen, Eric (2003). *Super nastava*. Educa, Zagreb.

Dopunska:

1. Annette L. Breaux, Brandt L. Susan (2011). *101 "Answers" for New Teachers & Their Mentors: Effective Teaching Tips for Daily Classroom Use*. Eye on Education, Larchmont NY.
2. Bogнар L., Štumpfол, B. (1998). *Model osnovne škole*. Udruga roditelja "Korak po korak", Zagreb.
3. Cowley, S. (2006). *Tajne uspješnog rada u razredu – Vještine, tehnike i ideje*. Školska knjiga, Zagreb.
4. Grgin, T. (2001). *Školsko ocjenjivanje znanja*. Jastrebarsko: Naklada Slap, Zagreb.
5. Ivančić, Đ. (2010). *Diferencirana nastava u inkluzivnoj školi*. Alka script, Zagreb.
6. Janković, P., Rodić, R. (2002). *Školska pedagogija*. Učiteljski fakultet, Sombor.
7. Jensen, E. (2004). *Različiti mozgovi, različiti učenici: Kako doprijeti do onih do kojih se teško dopire*. Educa, Zagreb.
8. Jurić, V. (1989). *Metodika rada školskog pedagoga*. Školska knjiga, Zagreb.
9. Kamenov E. (1982). *Eksperimentalni programi za rano obrazovanje*. Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd.
10. Kamenov, E. (1999). *Predškolska pedagogija – druga knjiga*. Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd.
11. Marzano, Robert J., Debra J. Pickering, Jane E. Pollock (2001). *Classroom Instruction That Works: Research-Based Strategies for Increasing Student Achievement*. ASCD, VA, USA.
12. Matijević, M. (2004). *Ocjenjivanje u osnovnoj školi*. Tipex, Zagreb.
13. Matijević, M. (2001). *Alternativne škole, didaktičke i pedagoške koncepcije*. Tipex, Zagreb.
14. Pjanić, R. (2004). *Metodika rada u predškolskom odgoju*. Bihać.
15. Pranjić, Marko (1999). *Nastavna metodika – teorije, oblici, metode, sredstva, pomagala*. Editio, Zagreb.
16. Pranjić, Marko (1997). *Metodika vjeronaučne nastave: teorijske osnove i praktični modeli*. Katehetski salezijanski centar, Zagreb. – (odabrana poglavlja).
17. Wood, D. (1995). *Kako djeca misle i uče*. Educa, Zagreb.

Šifra predmeta: INIM 3306		Naziv predmeta: Imamsko-muallimska praksa III	
Ciklus: I	Godina: 3	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 15 Predavanja 0 Praktične vježbe 15 Terenski rad Praksa	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj ramazanske prakse jeste da se studenti osposobljavaju za budući samostalan i timski rad, primjenu teorijskih znanja u profesionalnom radu i suočavanje sa izazovima rada na terenu.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<p>-Pripremni sati (10 kontakt sati): Upoznavanje s Pravilnikom o stručnoj praksi studenata Fakulteta islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu</p> <p>Ostale teme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ličnost imama-mu'allime - Izazovi imamsko-mu'allimskog rada u džematima IZ - Osvježavanje elementarnih imamskih znanja - Izrada okvirnog plan aktivnosti - Izbor, priprema i pisanje hutbe, kraćih obraćanja, predavanja - Organiziranje prigodnih svečanosti - Rad sa djecom i omladinom - Rad sa posebnim kategorijama -Realizacija ramazanske prakse (100 sati) -Evaluacija ramazanske prakse (5 kontakt sati) <p>Analiza dokumenata s prakse</p> <ul style="list-style-type: none"> -„Dnevnik imamsko-mu'allimske prakse u mjesecu ramazanu“, -„Izvještaj/evaluacija mentora o obavljenoj imamsko-mu'allimskoj praksi“ i -„Studentova evaluacija medžlisa, IZ/ustanove/organizacije“ 		
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Student osvježava i dopunjava svoje znanje o imamsko – mu'allimskom radu u džematima Islamske zajednice</p> <p><i>Vještine:</i> Student će steći vještine pripreme i realiziranja vlastitog plana aktivnosti; moći identificirati i primijeniti mjerljive indikatore u evaluaciji programa; prepoznati posebnosti i mjesne razlike džemata, kao i specifičnosti rada u bošnjačkoj dijaspori.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Student je sposoban da u saradnji sa drugima ili samostalno izvodi imamsko-mu'allimsku praksu uz Ramazan.</p>		
Metode izvođenja nastave:	Instrukcije; prezentacije; rad na terenu; evaluacija		

<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:</p>	<p>Ramazanska praksa se ocjenjuje sa Uspješno/Neuspješno. Konačna ocjena se izvodi kroz praćenje i provjeravanje rada studenta tj. s fokusom na praktičan rad.</p> <p>Struktura bodova:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Pripreme i evaluacijske aktivnosti - 40 bodova -„Dnevnik imamsko-mu'allimske prakse u mjesecu Ramazanu“, 20 bodova -„Izveštaj/evaluacija mentora o obavljenoj imamsko-mu'allimskoj praksi“, 20 bodova -„Studentska evaluacija medžlisa IZ/ustanove/organizacije“, 20 bodova
<p>Literatura:</p>	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Džemal Salispahić, <i>Imam</i>, Visoko, Medresa Osman ef. Redžović, 2014. 2. Hisham Al Talib, <i>Vodič za islamsko djelovanje</i>, prevela Velida Selmanagić, Islamska zajednica u BiH, Udruženje ilmijje Iz u BiH, Sarajevo, 2000. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Muhamed Salkić, <i>Organizacija i administracija Islamske zajednice</i>, El-Kalem. Sarajevo, 2003.